

13
Gent. 4. num. 30. 24
DISSERTATIO JURIS GENTIUM INAUGURALIS,
DE

EXEMPTIONE 12
LEGATORUM,

A
FORO CRIMINALI

EJUS
AD QUEM MISSI SUNT,

QUAM
DIVINA FAVENTE CLEMENTIA
SUB AUSPICIIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI SERENISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI,

7. 169
DN. FRIDERICI,

HASSIÆ LANDGRAVII RELIQ.
AUTORITATE ET DECRETO
INCLYTI JURISCONSULTORUM ORDINIS

IN
ILLUSTRI ACADEMIA MARBURGENSI
PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES
ET PRIVILEGIA RITE OBTINENDI
MAGNIFICI SENATUS ACADEMICI
EXAMINI PUBLICO

AD DIEM I. DEC. A. c. 15. 1666 XL.
SUBMITTET

ABRAH. DANIEL CLAVEL DE BRENEES,
LAUSANNENSIS.

MARBURGI CATTORUM,
TYPIS PHIL. CASIM. MULLER, ACAD. TYPOGR

KONFIRMATION
UNIVERS.
ZVHALLE

VIRO
NOBILISSIMO, GENEROSISSIMO,
CAROLO GUILIELMO LOYS
A BOCHAT,
PROPRÆFECTO LAUSANNENSI,
EVERGETÆ HUMANISSIMO

ABRAH. DANIEL CLAVEL DE BRENLES,

DE nomine, cui has studiorum meorum
primitias inscriberem, nulla mihi
prorsus deliberatio fuit. Tot Tibi, Vir
Generosissime, tantisque sum nominibus ob-
noxius, ut minima mentis dubitatio jam cri-
men fuisset. Summa sunt profecto & non unius
generis Tua in me beneficia. Si quis enim un-
quam Præceptori intelligentissimo, Fautori pro-
pensissimo, dignitatis ac fortunarum Amplifica-
tori

DEDICATIO.

tori munificentissimo quid debuerit, me Tibi id ipsum, & ultra quam ipse eloqui possum, debere intime sentio publiceque testor. Perditus fere errabam in iis, quæ hodie seculum dicuntur, segnium animarum diverticulis, quum inde vox Tua quasi divinitus audita atque admiratio Tui me demum in viam reducerint. Hoc principium fuit & ardentissimi litterarum amoris, quo exinde continuo flagravi, simul & eximiorum, quibus me Tibi devinxisti, meritorum. Mox autem Te optimo duce & humanissimo, illa ex improvise in me generata scientiæ cupiditas in dies incrementa nova, indeque altas cepit radices. Incredibilis profecto ardor semper fuit, quem in me excitaverat solidissima Tua institutio ac jucundissima. Non vero solum statis temporibus, quando nos erudiebas, a Te profeci, Semper enim consiliis atque directione sapientissima studiis meis Numinis tutelaris instar præfuit. Aditus ad Te licet occupatissimum mihi nunquam fuit interclusus. Dubia, quæ ingenii infirmitas genuerat, humanissime semper excepisti & solvisti. Quin & ipse, qui erat infinitus Tuæ benevolentiae modus, me ad hæc audenda sæpe provocasti. Haustus autem ex ore Tuo firmiterque positæ nobilissimæ Juris

DEDICATIO.

ris Scientiæ, cui me totum addixeram, fundamentis, accessiones ex aliis me capere voluisti, Te igitur auctore in hanc illustrem animarum palæstram, Athenæum Marburgense, profectus sum. Hic mihi Viros illos & audire & propius admirari contigit, quorum nomina in factis Eruditi Orbis æternum splendent. Plurima ex illis, Vir Nobilissime, in me pæne adhuc extraneum contulisti. Hocque Tuum humanissimum patrocinium studiorum meorum rem potissimum respexit. Sed postquam ad Te necessitudine quadantenus contracta propius accessi, non studiorum duntaxat, verum etiam integræ sortis meæ curam suscepisti. Cumenim nuper acerbissima fata expertus mœrore maximo confectus jacerem, me non solum sapientissima Tua consolatione erexisti, sed consiliis operaque constanti iuvisti. Quam sollicitate etiam dignitati meæ, cum quidem abessem, prospexisti. Hæc sunt Tui in me immortalia merita. Non ad exsolvendam gratiam, quam poscunt, lucubrationem istam qualemcunque Tibi meam hodie consecro, id enim equidem non est in facultate mea; sed quantum Tibi debeam publice testari volo, voluntatemque Tibi meam devinctissimam significare. Quod officium si neglexissem, Teque in posterum
):(3 instar

DEDICATIO.

instar Parentis non observarem & colerem, ubinam gentium, nescio, invenirem placulum, quo adeo foedum ingrati animi vitium expiare possem. Hæc autem beneficia me singulariter spectant. Quid si jam illa, quibus Orbis litterarii & nostros cives Tibi obstrinxisti, respiciam! An etiam hæc contemplans notam effugissem, si Tibi hoc grati animi devotique cultus monumentum non posuissem? Verum ea latius ornatiusque explicari merentur. Id equidem continuo tentarem, nisi rei dignitas, epistolæ modus, Tuusque admirabilis pudor animum gloriæ Tuæ studiosissimum cohiberent. Accipe ergo cum illa Tibi propria humanitate Vir Nobilissime levem istam magni obsequii mei tesseram. Munusculi rationem ad Tuorum meritorum rationem non exquire, sed in eo æstimando facultatum tenuitatem duntaxat, voluntatemque maximam specta. Vale, Vir Generosissime, habesque persuasissimum me Deum T. O. M. supplicem venerari, ut Nestoreos, in litterariæ publicæque rei commoda, annos incolumis vivas. Marburgi Cattorum KL. Decemb.

A. O. R. clō Idce XL.

PRÆ-

PRÆFATIO.

INter præclarissimæ Juris N. & G. scientiæ argumenta locum haud ignobilem obtinet totum illud de Legationibus earumque jure. GROTIUS quum ipse apud Regem Christianissimum orator fuisset, & summo præterea uteretur acumine; haud mirum si etiam in illo optima præstiterit. Antea eum quædam hic ineptierant serviles, qui tunc florebant, Juris Civilis cultores. Ætatem enim illam adhuc latebat, Reges Gentesque liberas eo Jure regi, non quod in ære Legislator, sed animis natura insculpsit. Ex immenso illo omnis juris ac æquitatis thesauro, Corpore Juris, multa præclara exprompserunt, quæ mirifice, ut illis videbatur, Legationum hodiernarum jura & officia illustrabant firmabantque. Hinc quoties Legati vox illis occurrit, illos toties videbis Ulpianum, Paulum, Julianum, Martianum & alios, quorum fragmenta hanc in rem adhuc in Pandectis extant, simul & Imperatorum Rescripta in Codice comprehensa in medium producere. Quum vero ex illis LL. confici non possent omnia, quæ requirit fecun-

PRÆFATIO.

cundum hoc argumentum; ipsis tamen aqua minime hæsit. Tunc enim ad illam instructissimam *brocardicorum* officinam confugerunt, & in ea electa quædam perpolita Juris scita in subsidium vocarunt, iisque, tanquam micantibus punctis, omnem tractationem consperferunt. Inde toties illos hic crepare audies, *privilegia ex Jure communi esse interpretanda, omnem honorem excludi reatu, & quæ sunt alia hujus commatis elegantia plurimæ, quæ, tot oraculorum instar, integram Legationis causam legitime, si illos audias, absolvunt.* GROTIUS autem præjudicii, ex quo omnes illæ eruditæ nugæ manabant, profligator felicissimus frugem bonam glandis illius loco subministravit. Omnem Juris sive Publici, sive Privati quæstionem ad Juris Rom. decempedam exigendam esse negavit. Et eo minus ab illo Jure decisiones in Legatorum causis arcessendas esse contendit, quod inter Legatos nostros & illos, de quibus plerumque LL. Rom. loquantur, longa intercurrat distantia. Illi enim erant Provinciales & Municipales Legati, qui ipsi Rom. Imperii subditi erant; eosdem nostri vocant *Deputés*. Sed ipse Vir summus, qui, meo judicio, omnes Juris N. & G. ad hunc usque diem scriptores longissimo post se intervallo reliquit, ipse, inquam, etiam hic quid humani passus fuit. Quod sane minime mirandum, si modo cogitemus, humana hæc nonnisi progressu temporis perfici. Sunt itaque in illo nobilissimo de Legationum jure argumento quædam luce & certitudine post maximi illius Magistri curam adhuc indigentia. Inter illa elucet gravissima disputatio de Legatorum a Foro loci, ubi agunt, Criminali præfertim, exemptione. Optima sunt maximam partem illa, quæ hic GROTIUS protulit. Sed stabilitate digna

PRÆFATIO.

gna illa non munivit. Qui vero bene homines novit, ille facile mecum agnoscat, non in Jure G. tantum, sed in moralibus in genere satis nondum præstitum fuisse quum vera traduntur, sed insuper adhuc veritatem eorum in tanta luce esse ponendam, ut prætextibus omnibus, sicuti funesto malorum fonti, omnis prorsum subtrahatur locus. GROTIUS fraudi hic fuit illa, quam in Juris G. leges inquirendi elegerat, via. Ex observatione nimirum ejus, quod inter populos usu invaluerat, sententiam plurimum suam collegit. Sed miram inter Gentes, quod ipse testatur, circa Legationum jura diversitatem notaverat. Hinc in illam opinionem incidit, Legatorum immunitates nullam in Jure Necessario habere rationem, sed illas esse hominum voluntati solum adscribendas. Satius vero forsitan erit, ejus sententiam ex ipsius verbis hic apponere. Postquam dixisset quaestionem hanc varie a claris hujus sæculi ingeniiis fuisse tractatam, paulo inferius subjungit; *Rationes, quas pro se quisque afferunt, nihil definite concludunt, quia jus hoc, non ut jus naturale, ex certis rationibus certo oritur, sed ex voluntate Gentium modum accipit (a).* Cum autem quaestio illa & propter gravitatem & propter frequentissimas, quæ hodie florent, Legationes digna esset, ut in illa vires ingenii periclitarentur Viri Docti, immensa quoque fuit scriptorum cohors, qui in hunc excurrere campum. Omnes vero pari cum successu arma non tractasse, docet ingens eorum dissensus, simul & ingeniorum, quæ de suo sapiant, raritas. Quanquam autem plurimi gregale duntaxat sagum sumpserunt, non detulerunt

):():(

(a) Jur. B. & P. L. II. C. XVIII. §. IV. num. 2.

PRÆFATIO.

runt tamen omnino viri doctrinæ ingeniique laude clari, qui egregia quæque hic præstiterunt. Quid ergo? Nonne jam illud argumentum est exhaustum? An vero ego, qui illud differendi theatrum iterum eligo, exscribillatorum enumerationem, jam fatis prolixam, nomine meo augeri cupio? Vel forsitan gloriolæ vanus sectator ad celebritatem per impugnationes ambitiosas contendere volo? Neutrum horum de me existimari mehercule vellem. Æquos etiam & intelligentes rerum arbitros aliud sensuros confido. Illi enim bene norunt multum abesse, quin pulcherrima illa Legationum juris pars, tractatio scilicet de Legatorum a foro criminali exemptione, luce digna fulgeat, vel inexpugnabili rationum munimine vallata fuerit. Ideoque Clarissimi Scriptores haud obscure de dubiis, quibus implicatur adhuc illa materia, testantur. Duobus ex recentioribus simul & gravissimis testimonium denunciabo. Prior est JACOB. AUG. FRANCKENSTEIN in Oratione Inaugurali *de Jure Legationum dubio*, quam Lipsiæ, cum Juris N. professionem auspicaretur, habuit. Inscriptio ipsa id, quod ex hujus Viri testimonio conficere intendi, fatis declarat. Alter, cujus autoritas longe major, si nominis famam & exquisitam in omni Juris scientiæ parte doctrinam spectes, est CORNEL. van BYNCKERSHOEK J. C. us famigeratissimus & supremi Hollandiæ Senatus Præses in eximio opere *de Legatorum Foro Competente*. Eum omnibus, qui in hanc descendere arenam, palmam præripuisse uno ore ab Auditorum Senatu est judicatum. Me quoque ex illo in mea Diatribæ concinnanda multum profecisse lubenter fateor. Sed ipse V. A. si multa, non omnia tamen sanavit. GROTIUM ducem tanquam optimum con-

PRÆFATIO.

consulto sibi elegit. Inde etiam sapius profecto, quam omnes alii, rem acu tetigit. Quum vero iisdem, quibus GROTIUS, fundamentis ædificaverit; opus sane, quod inde exitit, satis constabilem firmumque esse nequivit. Incerta illa ancepsque statuendi ratio non uno in loco operis hujus apparet. Sæpe enim in utramque contradictionis partem de gravissimis speciebus acute differit. Quum autem argumentorum pondus utrobique idem videretur, hinc etiam rationis tribunal fere semper, uti fecerat GROTIUS, rejicit. Rem totam exemplis absolvendam putat. Sed hic quoque Gentium facta non semper bene consonantia invenit. Quin in omnibus speciebus illa non suppetebant. Non mirum igitur, si nonnunquam vacillet V. C., sententiamque palam & rotunde non semper efferat. Hunc ejus animi situm in aprico ponunt notabilia ista verba, quæ laudatum concludunt opus: *Vides, Lector, quot Capita, tot fere sententias; tuum erit in hoc depræliantium hominum certamine discernere, quis justius induit arma.* Quo tamen damno sit gravissimæ causæ illa Tanti Viri fluctuatio, non unus cordatus jam significavit. Sed nemo adhuc, quantum ipse scio, malo mederi tentavit. Audio equidem V. C. JOH. BARBEYRACIUM Opus illud BYNCKERSHOECKIANUM in Gallicum idioma vertisse, notasque ipsi subjunxisse. Quo majoris ea, quæ Erud. A. protulit, facio, eo magis quoque doleo, quod hujus libri copia mihi fieri non potuerit. Editurus itaque academicæ diligentia specimen, vexatissimam hanc de Legatorum Foro Criminali quæstionem viribus experiundis elegi. Ex GROTIUS & BYNCKERSH., quæ ab illis mihi bene dicta visa sunt, excerpfi. Casus, quos non attigerant, addidi.

):(): (2

PRÆFATIO.

didi. Et, in quo studium præcipuum viguit, illa omnia cum immotis Juris Gentium Necessarii principiis connectere tentavi. Verissime enim mihi jam judicasse videtur Romanus Orator sentiens: *Jus Legatorum cum hominum præsidio munitum sit, tum etiam divino jure esse vallatum* (b). Ne denique mea, tanquam splendidæ hominum umbraticorum de virtute disputationes, nullius extra porticum in luce Reipub. viderentur usus; ideo sollicite theoriam traditam in omnibus partibus luculentis exemplis & iis præsertim, quæ recentior suppeditat ætas, communi. Cæterum omnia indulgentiæ & humanitati perspicacis ac æqui Lectoris committo, Illumque, ex animo, valere jubeo.

(b) Orat. de Harusp. Resp. C. XVI.

DISSER.

DISSERTATIO JURIS GENTIUM
 INAUGURALIS,
 DE
 LEGATORUM EXEMPTIONE
 A FORO CRIMINALI EJUS AD QUEM
 MISSI SUNT.

§. I.

Si unquam egregia disciplinarum bono excogitata
 fuit fictio; illa sane talis est, quæ inter prima Ju-
 ris Gentium fundamenta præfulget. Illam pu-
 to, vi cujus *Gentes, ad instar personarum mora-*
lium spectatae, personis simplicibus seu individuis
physicis, in statu naturali viventibus, æquiparantur.
 Cum vero illa, notionibus ipsis consentientibus præstan-
 tique utilitate id suadente, ab omnibus majorum gen-
 tium

A

gium

tium J. N. Scriptoribus hodie jam adoptetur (a); quin illam hic sumere possim, nullus prorsus dubito. At enimvero leges naturæ, quibus reguntur personæ simplices, ex earum essentia & natura omnes derivantur. Hinc juxta immotum reductionis principium (b) *Jus Naturæ in Jus Gentium necessarium, mutato duntaxat nomine, transivisse*, haud est quod miremur.

Scholion. Quam eximium in Gentium officiis juribusve eruendis ac demonstrandis usum illud artificium præster, vel parum attenti advertent. Verum insigne etiam est aliud ac non prætermittendum, quo has morum disciplinae diravit, commodum. Nam hujus præclaræ fictionis ope celebratum olim Jus illud Gentium arbitrarium seu voluntarium, ex disciplinis moralibus injuria pulsatum diuque neglectum exulans, jam pristinas sedes oppressamque dignitatem pleno jure quasi ex postliminio recuperare potest. Jus illud primum, ac non satis bene vallatum, in medium produxit magnus GROTIUS, haud multo post imperiit HOBBIUS, omnesque ad unum quasi ex conducto sollicitarunt, qui secuti sunt, Juris naturæ scriptores, nec cessarunt, donec tandem prorsus pro profligato haberetur. Sed iniquorum conatuum inanitatem jam monstrare licet. Prædictæ nempe fictionis subsidio lucidissima indubique veritatis forma indutum Jus illud jam tuto reproduci potest. His enim perspicillibus distinctius perspicere licet totum illum inter Gentes omnes intercedentem juris nexum. Jam cernis illam maximam civitatem, quam consociant personæ illæ morales, quæ in statu naturali juxta se invicem vivunt, & vivere tenentur. Gentes singulas tamquam tot hujus universitatis membra clare distinguas. Civitatem illam majorem haud minus ac alias finem habere suum agnoscis. Illo vero sine assumpto & adminiculante universali, leges civiles ex jure necessario condendi, theoria

(a) PUFFEND. *Jur. Natur. & Gent.* Lib. 1. c. 1. §. 13. Illustriss. WOLFF. *Polit.* P. II. C. 1. §. 220. HENRICI KOEHLER. *Diss. de indole fictionum heuristicae* C. III. §. 64. seq. KUNHOLD. *Diss. de statu naturali rerum publ.* Cl. JEKSTADT *Elem. Juris G. L. I. c. 1. §. 4.* (b) Ill. WOLFF. *Ontol.* §. 187. 188.

ria jam te ad leges civitati illi Gentium ferendas accingere potes. Leges erunt hæc arbitraræ, necessariam tamen rationem latricem habentes. Illarum complexus est quod *Juris Gentium arbitrarii* seu *voluntarii* nomine venit, *Juri Gentium* necessario contradistincti, sed ex illo tamen effecti. Ecce solidum secundumque principium, quod & hujus *Juris* certitudinem, obligationem &, principiis *Juris* naturæ politici subsidiantibus, leges speciales inveniendi, statuminandi ac in tuto collocandi, amplam facultatem largitur. Ne autem existimes, me inaudita loqui, cum de magna illa universitate generis humani Gentes singulas sub se complectente, verba facio; adducam tibi virum rerum publicarum rationes nexumque, quo inter se colligantur & cohærent Gentes, optime callentem, M. DE CAILLIERS dans sa maniere de negocier avec les souverains, sic inchoat Cap. II. „Pour bien connoitre, de quelle utilité peuvent etre les negociations; il faut considerer, que tous les etats, dont l'Europe est composée, ont entre eux des liaisons & des commerces nécessaires, qui sont, qu'on peut les regarder comme des membres d'une même Republique, & qu'il ne peut presque point arriver de changement considerable en quelques uns de ses membres, qui ne soit capable de troubler le repos de tous les autres.“ Hæc leviter perstrinxisse scopo meo sufficit. Enimvero eum hæc pauca requisivisse discere. Etenim in isto, in quo nunc versamur, Legationum argumento, scriptores maximam partem ad *Jus* illud *Gentium* voluntarium, tamquam ad sacram anchoram, confugere videbis. Putas ne vero, illos *Juris* hujus sententiam, quam ipsi in causis occurrentibus proferunt, ex ejus intestinis rationibus efformare? haud quaquam. Quid ergo? Ex omnis ævi scriptoribus *Gentium*que annalibus myriades autoritatum ac testimoniorum, exemplorum & consuetudinum in medium producunt; eaque re strenue defensam egregieque circummunitam sententiam quam dixerunt, autumant. Hinc delibata illa pauca opinioni huic opponere meo instituto alienum haud esse putavi.

§. II.

Jure Gentium necessario Gentes ad negotia multa inter se pertractanda obligantur. *Jure* enim *Gentium*

neccessario Gentes ad id omne obligantur, quo earum felicitas salusque promoveri potest (c) (§. 1.). Hinc earum ad amicitias colendas, bella præcavenda, averrenda & placanda, commercia denique promovenda & propaganda, obligatio sponte sua sunt. Jam vero ex his omnibus tamquam ex foecundissimo fonte mutuarum postulacionum oblationumque abundantem segetem, pactorum ac foederum sanctiones, interpretationes ac explicationes, redintegrationesve, tractatus denique magno numero efflorescere vides. Quæ omnia aliaque multa, quæ hæc supponunt requiruntve, cum negotiorum nomine veniant, ex Jure Gentium necessario obligatio multa negotia pertractandi inter se, quæ Gentes constringit, nemini amplius obscura esse potest.

§. III.

Quoniam autem negotia hæc multiplicia absque colloctionibus congressibusve tractari nequeunt, eorum tamen pertractationis necessitas in Jure Gentium necessario rationem suam habet (§. 2.); hinc itaque statim efficimus, *congressuum colloctionumve, ut Gentium negotia pertractentur, necessitatem in Jure Gentium necessario rationem suam habere.*

§. IV.

Gentes ipsas vel saltem illarum Rectores negotia, quæ ad communem felicitatem mutuamve utilitatem spectant, proponendi, tractandi, excutiendi atque definiendi causa convenire, inter res quæ moraliter fieri nequeunt merito refertur (d).

§. V.

(c) III. WOLF. JUR. NATUR. P. I. §. 280.

(d) STIEUS EUROP. HOF. CEREMON. L. II. C. I. MARSELAER, Legatus Diss. IV. BOECLER de congressu principum.

§. V.

Legatus est persona a Gente ad aliam missa, cum potestate omnia, quæ ipsa ibi executura fuisset, nomine ipsius peragendi, seu, quod perinde est, Minister publicus est à Gente ad aliam, negotia publica tractandi causa, missus.

Scholion. In eo omnibus mandatariis assimilatur Legatus, quod nempe nomine alterius res, quas hic peragere debuisset, exequatur. Sed Reipublicæ mittentis majestas, quæ in Legato quodammodo resplendescere videtur, & quæ illi Augusta invidendaque privilegia tribuit, longo insignique intervallo eum ab omnibus aliis rerum alienarum gestoribus separar. Hæc duo in illo, indivulso nexu coherencia, cave sis ne sejungas. Sin minus, adæquatum tibi deficiet principium, ex quo Legati officia ac privilegia deducere queas. Cæterum definitionem nostram cum illa, quam tradidit WYQUEFORT (e), qui pro summo in hoc argumento magistro hodieque habetur, conferre juvat. Sic autem ille; „L' Ambassadeur est un ministre public, qu'un Souverain envoie à une puissance étrangère, en vertu d'un pouvoir, de lettres de Creance, ou de quelque Commission, qui fasse connoître son caractère.“ In eo solum a nostra discrepat ea definitio, quod ad regulas Logices sollicitius nostram composuerimus. Ille vero, homo aulicus & præterea Gallus, rationis regularum severam custodiam nomine pedantissimi ridet & respuit. Audi illum ipsum de sua definitione judicium ferentem: „Je sais bien, que cette définition n'a pas toutes les parties, dont elle doit être composée; mais comme l'escole n'étend pas sa juridiction sur la matière que je traite, aussi ne crois je pas, me devoir assujettir à ses loix & à ses règles. ibid.“ At vero character ille representativus, qui ejus definitionem ingreditur, jam determinatur per illa, quæ primum in Legati notione concipiuntur. Et Litterarum fidei seu Credentiæ necessitas minime assumi, sed demum demonstrari debet. Cæterum definitionem nostram tam fecundam experimur, ut ex illa totam Legationis doctrinam

A 3

nam

(e) L' Ambassadeur & ses fonctions L. I. Sect. I. p. 3.

nam facili negotio deduci posse confidamus. Cum autem illa omnibus Legatis, cujus tandem fiat nominis & dignitatis, conveniat, primi secundive ordinis, extraordinariis & ordinariis, Ambassadeurs, Commissaires-Plenipotentiaires, Deputés extraordinaires, Envoyés, Residens, Legats, Nonces & Inter-nonces; cumque præterea splendida illa Legationis jura, quæ jam sumus explicaturi, in definitione rationem habeant suam; nemo mirabitur, si minime curemus distinctiones, quibus magis externo quam intrinseco respectu a se invicem secernuntur Legati.

§. VI.

Juris Gentium necessarii est Legatorum constitutio. Legati sunt personæ ad Gentis negotia apud aliam tractanda constitutæ (§. 5.), cum Gentes illa tractare ipsæ nequeant (§. 4.). Quia tamen illorum pertractationem Jus Gentium necessarium urget (§. 2.); hinc Juris illius non esse nequit Legatorum constitutio.

§. VII.

Quælibet Gens alterius Gentis commodis inservire, seu illi officia humanitatis præstare tenetur. Cum enim personæ singulares seu privati ad ea officia sibi invicem præstanda Jure Naturæ teneantur (*f*); & Gentes eadem obligatione erga se invicem adstringi necesse est (§. 1.).

§. VIII.

Jus Gentis, illa officia ab altera obtinendi, est jus imperfectum. Nemo enim hominum habet jus ad officia humanitatis alterum cogendi (*g*). Imperfectum itaque est jus homini ad officia humanitatis competens (*h*). Quin igitur imperfectum sit jus Gentis, officia humanitatis ab altera obtinendi, dubitari nequit (§. 1.).

§. IX.

(*f*) Ill. WOLF. Jur. natur. P. I. §. 672.

(*g*) Idem c. l. §. 658. (*h*) Phil. pract. univ. P. I. §. 237.

§. IX.

Jus humanitatis officia petendi, Genti competens, est jus perfectum. Jus enim homini, ea officia ab alio petendi, competens est jus perfectum (i). Idem igitur inter Gentes obtinere debere, in aprico jacet (§. 1.).

§. X.

Jus perfectum habere Gentem, ea expetendi, quæ ipsi ab alia perfecte debentur, intellectis terminis unicuique patecet.

Scholion. Non deerunt forsan, qui hæc generalia principia intuitu scopi mei pro supervacaneis habentes, illud *age quod agis* hic mihi objicient. Sed si judices agere velint; causam, quæso, cognoscant. Legum cœtitudinis, quæstionis gravitatis, indigentia Juris Gentium completi systematis, ex quo illa citari poterint, memores sequentia legant posteaque judicent.

§. XI.

Respublicæ vel earum Rectores, qui Legatos mittunt, eorum admissionem jure perfecto urgere possunt. Legati enim sunt personæ quæ Gentium negotia ipsarum nomine peragunt (§. 5.). Ea autem omnia ad petitiones, jus vel perfectum vel imperfectum pro objecto habentes, in genere reduci posse, pensitanti patebit. Enimvero ad utriusque generis expostulationes faciendas jus perfectum Gentibus competit (§. 9. 10.). Quod cum exerceri, si Legati non admittantur, nequeat (§. 6.); jure perfecto legatorum admissio evidenter nititur.

§. XII.

Hinc patet, justam mittenti enasci belli causam adversus illum, qui Legatos suos admittere detestat

(i) Jur. nat. P. I. §. 904.

Etat (*k*). Non itidem vero saltem promiscue, si postulat is ejus annuere nolit (*l*) (§. I.).

Scholion I. Ex non attento, inter jus humanitatis officia petendi, & jus eadem obrinendi discrimine, omnes ad unum usque Juris N. DD. jus istud admissionis humanitatis, voluntatis, nequaquam vero necessitatis esse pronunciant. Ita ut, si illos audias, justam belli causam non præbeat admissionis recusatio. Momentosum illud discrimen jam indicaverat GROTIUS (*m*). Sed distincte ac egregie pro more suo jus illud explicatum evictumque dedit Ill. WOLFIUS (*n*).

Scholion II. Quin alii, inter quos magni nominis viri comparent (*o*), ordinariorum Legatorum & Residentium admissioni præsidium etiam illud humanitatis adimunt, urbanitati soli indulgentiæve, quæ illorum respectu inter Gentes obtinent, tribuentes. Nullam autem huic opinioni solidiorem, quam opponere possim, refutationem invenio, quam si appositissimum locum ex Juris Consultissimi & elegantissimi scriptoris DN. VAN BYNCKERSH. erudito *de foro legatorum* opere, hic totum transcribam. „Nequidem apud veteres obtinuit illa „legatorum distinctio, quæ cum maxime celebratur, ut alii „sint extraordinarii, alii vero ordinarii. Extraordinarii, quales olim erant omnes, mittuntur cum mandato certæ alicujus „rei agendæ, Ordinarii non unius, sed omnium rerum, atque adeo & explorandi ergo in amicorum aulis habentur. Sane mutata Europæ conditio ordinariorum usum & utilitatem introduxit. Romani veteres iis usi non sunt, quia parum „commercii cum exteris exercebant, neque ab hoste tantum sibi metuebant, imperii magnitudine & limitaneis castris tuti, „interdicto & quandoque cum exteris commercio, ac si arcana alterius imperii scrutari displiceret l. 4. C. de commerc. „& mercator. Sed alia rerum facies esse cæpit, cum post ro- „mani

(*k*) Id. §. 1104. 1108. (*l*) Id. §. 1118. (*m*) Jur. B. & P. L. II. C. XVII. §. 3. (*n*) Jur. N. P. I. §. 904.

(*o*) GROTIUS Jur. B. ac P. Lib. II. C. XVIII. §. III. n. 2. Cel. THOMAS, Inst. Jurispr. div. L. III. C. IX. §. 25. & seq.

manū imperiū finem plurimi principes quique sui juris, & plurimæ minutæ respublicæ exortæ sunt, & cum late cœperunt fervere commercia in alio fere imperio exercita, ubi vix tutum est agere sine magnæ auctoritatis patrono, qui meritorum defensorem agat. Ne dicam, metum quoque auctum, & frequentes nomine publico querelas perpetuam fere legationis materiam præbere. Atque inde iis ordinariis legationibus nihil est frequentius, quibus solis ii principes non utuntur, quorum subditi, ut olim Romani, magis sese imperiū sui limitibus continent (p). Hucusque vir ampliff. Paulo equidem præcipitanti agunt, qui institutum aliquod Juris G. esse negant, quia perpetuum illud non fuit. Quasi obiectum Juris Gentium necessarii semper esset constantis existentia. Nonne quoque Jus G. N. hypotheticum datur? At enim quæ pericula reipublicæ ab illis callidissimis exploratoribus non sunt extrimescenda? Reconditissima quæque secreta ejus illis patefcunt. Regionis situm & ubertatem, loca firma & quæ debilia sunt, imperiū partes agras & fanas, ejusque potentia modum, virtutes ibi vigentes tam rogatas, quam militares, simul & nativa grassantiaque vitia, subditorum ingenta indolemque, imperantis denique animum, mores affectusque secretissimos acerrime rimantur, & ad suos tamquam Legationis ditissimos fructus mittunt. Nulla denique consilia, ne gravissima quidem & quæ maxime ignorare deberent, illos latent. Ubi enim est prisca illa fides, quam auri argentique vis expugnare nequeat? Ubi tam munitus pudor severaque castitas, quam artificiosa auratæque blanditiæ non debellent & flecant. Enimvero ea licet forsân verissime dicta me minime movent. Puto enim rei optimæ usum ob abusum tollendum non esse. Ultimam denique, quod adversus Legationum assiduam admissionem proponunt earum ocores, speciosius videri poterit. Inde enim & ex longa Legatorum in regione commoratione arcessunt illam morum peregrinorum, sæpe perversorum, disseminationem & dominatum. Malorum deinde, quæ hinc affluenter manant, longam pertexunt seriem. Huic adscribunt prisca illius fidei, castitatis, temperantiæ morumque simplicitatis,

B forti

(p) Cap. I, p. 1. 2.

fortitudinis & cœterarum Sæculi aurei virtutum, quarum laude multæ Gentes antea eminebant, totam fere extinctionem. Inde, inquit, indignum illud processit, quod Gentes sapientiam patriam deserant, exoticamque induant stultitiam, laudes proprias cum alieno vituperio commutent, & paucissimi hodie sint populi, qui moribus permixtis non vivant. Ingenrem corruptelâ illius perniciem maximaque inde per omnes fere Reipublicæ partes grassantia incommoda minime negabo; Sed an a Legationibus illa sint derivanda, non ita rectè dici posse arbitror. Etenim vidimus unius Populi solum mores effatos luxuriososque alios invadere; ad ejus habitum duntaxat vitæque totius cultum tanquam ad optimum modorum exemplum, elegantiorisque luxuriei diligentissimum interpretationem totus fere sese componit orbis. Ille tamen non solus est, qui Legatos mittat. Dicendum verius, magis ad jocos inanes splendidasque phaleras homines inclinare, quam ad serias virtutes animique magnitudinem veram. Non obstant igitur objectiones illæ, quin de omnibus Legatis, tam ordinariis, quam extraordinariis valeant, quæ de Legatorum admissione evicimus. Unum adhuc monendum superest, dubii discutiendi gratia, quod hic forsân subnasci posset. Dixi, ad Legatorum admissionem jus perfectum competere mittentibus. Quod cum omnem exceptionem repellat, quidam forsân exinde consequi sibi videre videri posset, quemcumque Legatum esse admittendum. Hinc, inquiet, admittere tenemur Legatum, qui ab aperto armatoque hoste venit? qui, cum sæpissime fidem sanctissime datam nefarie fregerit, perfidiæ suæ nos certos effecerit? qui ad motus apud nos ciendos, rebellionem bellaque inestina accendenda mittitur? qui infamiæ nota laborat, vel cujus electio contemptui nostri comparata fuit? Hic subsisto. Absurdorum enim sat hic esse puto, ut ad Anticyram relegeretur ille, qui propositionem, unde progerminant, admitteret. Ego vero minime dixi, quemlibet Legatum admittendum esse. Quin ex propositionis demonstratione cuique, puto, clarissime parebit, illorum duntaxat receptioni favere regulam nostram, qui jure petendi instructi accedunt. Illi autem, qui animo hostili regionem nostram accedunt, jure illo introductionis rogationem protegere minime possunt. Non igitur

igitur stabilitæ regulæ casus, quos recensuimus, exceptiones pariunt, quas omnis regula rite determinata respuit; sed cum hypothelin subvertant, thesi, quando palam adsunt, locum non relinquunt. Ita quandoquidem Anglis manifestissimum est, nexum nullum, adeoque negotia nulla, rempublicam suam cum Hierarchia Romana habere, illi quoque Pontificis Maximi Legatos non admittunt. Experientia præterea rerumque præsentium facie moniti, nihil nisi finitri & flagitiosi ab illa Legatione expectandum sibi fore sciunt.

§. XIII.

In Gentis vel ejus Rectoris locum, res varias ad felicitatem publicam utriusque Gentis communem spectantes proponendi, agitandi, expediendi, definiendique causa, cum alia Gente vel ejus Rectore, Jure G. N. præcipiente, conveniunt Legati (§. 5. 4. 6.). Hinc conventu illo factò perinde sane est, quod ad negotiorum pertractationem, ac si Gens ipsa vel ejus Rector propria persona adessent. Licet enim individuum physicum diversum sit; morale, cujus solum rationem in Jure habendum, idem censei debet (*q*). Cum igitur in Legato Reipublicæ mittentis persona hac ratione assimiletur, haud secus ac hominis formæ externæ assimilatio fit in speculo vel pictura; hinc intelligis, quid sibi velint qui dicunt: *Legatum representare Gentem vel Principem, a quo mittitur, & quo jure id dicere possint.*

§. XIV.

Character representativus Legati est ille, vi cujus pro eadem persona cum mittente respectu officii ipsi commissi est habendus. Breviter etiam definiri potest per facultatem, quæ Legato in exercendo munere, representandi mittentem, competit.

B 2

Scho-

(*q*) Ill. WOLF, Jur. Nat. P. I. §. 70.

Scholion. Disertissime hisce verbis hæc expressit oratorum princeps, de C. Popilio Legato, ad Regem Antiochum missio loquens: *Præclare: Senatus enim faciem secum adtulera, auctoritatem populi Romani (r).* Cum illo charactere repræsentativo generali confundi non debet *specialis alter*, qui in externa pompa majori, splendidioribusve honoris exhibitionibus, Legatorum superioris ordinis vel extraordinariorum personam circumdantibus, consistit (s). Nemo de isto verba nostra intelligat, cum de Characterè repræsentativo sermo nobis erit, cum magis ad externa quam propria Legationis spectet. Hunc cum ILL. LEIBNITIO (t) definimus per jus fruendi iisdem honoribus, quibus frueretur is, qui repræsentatur, si præsens esset, in quantum fert ratio aut consuetudo.

§. XV.

Character repræsentativus Legati Juris Gentium Necessarii est. Character enim ille repræsentativus ex notione Legati immediate deducitur (§. 14. 13.). Quæ cum Juri G. N. adprime sit consentanea, quippe quo Legationum necessitas nititur (§. 6.); non etiam fieri potest, quin Juris G. N. sit Character ille Legatorum repræsentativus.

§. XVI.

Quoniam *Persona* in Jure nihil est nisi subjectum obligationum & jurium, homo vero inibi solum quoad obligationes juraque, quorum capax est, spectandus (u), Legatis quoque tribuenda jura & officia ex eorum Entitate morali, seu persona, quam habent, æstimari convenit. Jam autem illi, Characteri repræsentativo inhærenti vi, augustum Populi vel Principis mittentis instar

(r) *Philippic. VIII. C. 8.*(s) *Memoires touchant les**Ambassadeurs p. 10. KULPIS de Legationibus statuum imperii C. II. §. 4.*(t) *De Jure suprematus ac Legationis**Principum Germania C. VII. (u) III. WOLF. Jur. N. P. I. §. 70.*

star exhibentes, eandem cum illo personam in officio Legationis exercendo habent (§. 14. 15.). Manifesta igitur hinc consequentia fluit; *Legatis in obeundo munere obligationes juraque esse adscribenda, quibus Populus vel Princeps mittens gavissus fuisset, si ipse negotia sua exsecuturus cum alio Populo vel Principe congressus fuisset (v).*

§. XVII.

Populos vel eorum Rectores animi sensus mutuaque desideria sibi invicem exposituros, simul & negotia reciproci petitionibus annexa vel ex illis enata tractaturos, in alterutrum territorium venire, seque Potestati ibi imperanti submittere debere, nullus eorum jure sibi arrogare potest. Id enim absque æqualitatis libertatisve jurium, quibus Gentes haud minus ac personæ singulares in statu naturali viventes peræque eminent, offensione fieri minime posset (x) (§. 1.). *Sic igitur Populi vel eorum Rectores animi sensus desideriaque reciproca mutuo exposituri negotiaque huc pertinentia tractaturi congrederentur, extra cujusque territorium illos degere censendum, Jus Gentium Necessarium jubet.*

§. XVIII.

Sed facile simul patet, illud, si ita loqui liceat, Extraterritorialitatis jus intemeratum nihilominus manere, licet conventus potius in unius, quam in neutrius regione, commoditatis causa, fierent.

§. XIX.

Inviolabilitas personæ Legati designat independen-
tiam personæ actionumve ejus a potestate Imperantis in
Gentem, ad quam mittitur.

B 3

§. XX.

(v) III. WOLF. Ontol. §. 188.
§. 81. 144.

(x) Id. Jur. N. P. I.

§. XX. *Jure Gentium Necessario inviolabilis est Legatorum persona, vel si maxime intra fines territorii ejus, ad quem missi sunt, degant.* Etenim cum persona Legati connexa sunt omnia jura, quæ habuissent Populi vel Principes, si ipsi ea, quæ Legatio fert, executi fuissent (§. 16.). Inter illa vero eminet extraterritorialitatis privilegium (§. 17.), & quidem non obstante eorum intra fines alterutrius commoratione (§. 18.). Compotes itaque hujus juris erunt Legati. Sed qui extra territorium alicujus sunt constituti, illorum persona & actiones a territorii illius Domini potestate dependentes esse nequeunt, quippe quæ fines territorii non egrediatur. Verum enimvero in illa personæ & actionum Legati independentia a potestate Superioris in Gentem, ad quam mittitur, consistit personæ ejus adhærescens inviolabilitas (§. 19.). Quis igitur inficias ibit, Jure G. N. inviolabilem esse Legatorum personam, & nullo quidem discrimine habito, an in vel extra territorii fines illi sint physice constituti.

Idem hoc modo ostenditur. Finge, quæso, si potes, Legatos non esse inviolabiles. Subjiciuntur ergo, quoad personam & actiones suas, imperio Superioris Populi, quem Legatio adit (§. 19.). Quid vero ille? hancce absque dubio subjectionem in utilitatem commodaque sua, quantum poterit, deflectet. Cum autem ejus & mittentis rationes sapissime pugnantes semperque diversæ sint, quis non videt, illum suum in Legatorum imperium eo semper directurum, ut votorum suorum, evertis licet omnibus mittentis consiliis, compos fiat? Id Legationum fini ex diametro adversari, palam est. Cum tamen Juris G. N. sit, per hypothesin, subjectio illa, Jus illud ex una parte Legatorum constitutio-

tutionem approbabit urgebitque (§. 6.), ex altera vero id, quo omnis Legationum finis subvertitur, præcipiet vel ad minimum permittet. Quod cum absurdissimum sit; nova hac ratione Juris G. N. præsidio munitur Legatorum inviolabilitas.

Scholion. Magnus GROTIUS, qui cæteroquin ad mores solum Gentiumque consuetudinem jura Legationum refert, sensit tamen optime, quantum metuendus potestatis in Legatos abusus, ad inviolabilitatem eorum personæ conciliandam, valeret. Hæc sunt ejus verba quæ huc faciunt: „Parte vero altera valde in lubrico locatur salus Legatorum, si actuum suorum rationem alii reddere debeant, quam a quo mittuntur. Nam cum plerumque diversa sæpe & adversa sint consilia eorum, qui mittunt Legatos, & qui accipiunt; vix est ut non semper aliquid in Legatorum dici possit, quod criminis accipiat speciem. Et quamquam quædam sunt ira manifesta, ut dubitationem non habeant; sufficit tamen ad æquitatem & utilitatem Legis universalis periculum universale (y).“ Eandem ob rationem Legatos inviolabiles declarat M. DE CAILLERES. Cujus verba, cum GROTII mentem eleganter commententur, hic transcribam. „Si les Princes avoient le droit de faire proceder contre un Ministre etranger, qui negocie avec eux; il n'y seroit presque jamais en sureté, parceque ceux qui voudroient s'en desfaire ne manqueroient pas de pretextes, pour colorer cette resolution, & lorsqu'on auroit commencé à arreter un Ministre Public, qui auroit donne sujet de se plaindre de sa Conduite, on le pourroit faire dans la suite sur des soupçons mal fondés, & sur des Calomnies; Ce qui seroit capable de rompre le Commerce si nécessaire entre les Princes & Etats independants (z).“ Argumentum illud est idem, ut facile patet, cum eo, quo usus est GROTIUS. At illud optimum mihi quidem videtur ad legem arbitrariam G. condendam, sed universalitate sufficienti non gauder

(y) Jur. B. & P. Lib. II. Cap. XVIII. §. IV. n. 4.

(z) De la Maniere de negocier avec les Souverains Ch. IX. pag. 109.

der, ut ex illo Jus G. N. effici possit. Illo itaque ad Legatorum inviolabilitatem Jure G. N. vindicandam usus, ad totam universalitatem suam rationem, quam continet, evehere debui.

§. XXI.

Sanctitas Legati vocatur ejus a læsione quacunque securitas, ob Legationum favorem nova obligatione munita.

Scholion. Hæc sanctitatis Legatorum definitio est sensui, quem vox illa in Jure Romano habet, perfecte consonans (l. 8. ff. de Rer. Div.).

§. XXII.

Sanctitatem magnam Legatorum personæ inherere, statim perspiciet, qui in Characteris representativi vim, quo illi coruscant, attentionis aciem convertet (§. 15.). *Læseque majestatis, Juris G. sensu, crimen, qui eos lædunt, committere, nec non eorum offensionis cuicumque severissimas pœnas decernendas esse*, haud minus facile fatebitur, qui majestatem Principis quodammodo in eo conspicuam contuetur, simul & favorem, quo Legationes profequitur Jus G. N. (§. 20.) expendere voluerit (a).

Scholion. Maxima semper fuit reverentia, qua Populi & Principes præsidium illud sanctitatis, quo Jus Gentium N. Legatorum personam defendit, spectavere. Scelera alia horrore supplicioque semper superavit illud, quo persona Legati fuit imperita. Asylum ecclesiasticum, quod in Hispania sceleratissimis tutelam præstat, Juri Gentium, sanctitatis Legati viola-

(a) L' Edit de Messieurs les Etats de Hollande sur cet article est remarquable; il est du 29. Mars 1651. & on le trouve dans *L' Ambassadeur de Mr. de Wicquefort* L. I. Sect. XXVII. p. 553. L. 7. ff. *ad Legem Juliam de vi publica.*

violatorem ad pœnam poscenti, cedere debuit. Jussu enim Hispaniarum Regis mercator, qui nefario ausu Venetum Legatum graviter vulnerarat, ex Ecclesia, in quam confugerat, Catalaunis pro Ecclesiæ immunitate frustra vociferantibus, vi extractus fuit, & pœnas sceleris severissimas dedit (b).

§. XXIII.

Jam vero absque jure in alterius personam & actiones jurisdictionio, cum civilis, tum criminalis, concipi nequit. Quoniam autem inviolabilitas, qua Juris Gentium Necessarii autoritate persona Legatorum splendet (§. 20.), omni regionis Domini in eorum personam actionesque potestati obnititur, & quamcumque ab eo dependentiam respuit (§. 19.); hinc evidenti maxime atque certa consequentia elicimus, *Legatos Jure Gentium Necessario Jurisdictioni, & civili, & criminali, apud Gentem vigenti, ad quam missi sunt, esse exemptos.*

Scholion. Post restauratas & excultas morum disciplinas pauci fuere Jcti, qui exemptionem illam Legatorum in dubium vocaverint. Sed paucissimi genuinis suis solidisque fundamentis illam superstruxerunt. Quidam, qui cum nato acumine judicium, experientia haud vulgari rerumque magnarum usu subactum, conjunctum habebant, optime sentire, sententiam contrariam cum praxi Gentium minime consistere posse. Cum vero praxis illius rationes intimas in Jure G. N. haud invenirent, Juri G. Voluntario immunitatem illam Legatorum a Foro ejus, apud quem Legationem obunt, adscripterunt. Cedo, Juris G. Voluntarii solum erunt Legationum jura. Verum videamus, undenam sententiæ fulcra arcesserint? ab intestinis credo, quod maxime fieri decebat, Juris hujus causis & rationibus? Sed bonam spem res ipsa fecerit. Loco enim internarum Juris G. V. rationum illos video uberrimam exemplorum, mira diligentia ex omnis ævi annalibus collectorum, segetem adferre. Si de Jure Gentium C n-

C

fueru-

(b) WICQUEFORT c. l. p. 557.

fuerudinario, Pactitio, vel Ceremoniai probando ageretur; melius, quam factis exemplisve probationem intrui posse lubentissime cum eis negarem. Sed cum ab his omnibus Juris Gentium speciebus maxime differat illud, quod Voluntarium seu Arbitrarium dicimus, quippe quod universalem habeat causam; modum, quo illud probant Viri alias Doctissimi, quosque non uno nomine summe suspicio, cum severa accusatione haud satis consistere, pace illorum, dicere confido (*S. I. Schol.*). Quin WICQUEFORTIUS, de quo Juris G. scientiam insignem, nec non præclara imprimis in toto isto Legationum argumento merita, haud pauci prædicant, ille, inquam, nullum aliud Jus G., præter Voluntarium illud, minus recte intellectum, adgnoscat. Audiamus ipsum loquentem. „La nécessité des Ambassadeurs fait la sûreté des Ambassadeurs, du Consentement universel de toutes les nations de la terre, & c'est ce consentement qui fait ce qu'on appelle le Droit des Gens. Il tient le milieu entre le Droit naturel & le Droit Civil, & est d'autant plus considérable que le dernier, qu'il ne peut être changé ni altéré, si non du même Consentement unanime de tous les peuples. Il n'y a point de Souverain, qui se puisse donner l'autorité d'expliquer les loix, dont ce Droit est composé, & il n'y a point de Juge, qui puisse étendre sa Jurisdiction sur les personnes, que ce Droit protège; parce qu'il troubleroit un commerce, dont la liberté est fondée sur une nécessité indispensable, & il oseroit de celui des hommes le moyen de conserver la société, qui ne pourroit pas subsister sans ce principe, qui est plus que mathématique (*c*).“ Integrum locum descripsi, quia posteriora, si non confirmationi, saltem illustrationi eorum, quæ jam stabilivi, inservire possant. Cæterum principium illud, magis quam mathematicum, meum non facio. At enim quid erit? CL. CANZIUS acutissimus ille Philosophus, qui magis ex notionibus, quam exemplis calculos instituere amasse videtur, ille, inquam, immunitatem a Foro regionis, ubi degunt, Legatis Jure G. N. debitam esse negat. Juri Pactitio G. solum illam, qua hodie ubique fere fruuntur Legati, exemptionem vult acceptam ferri (*d*). Quid ergo? an causam deseremus susceptam, quod adversarium tam sagacem

(*c*) l. c. (*d*) Disciplina: morales omnes &c. §. 3231.

cem nacta fuerit? Vel an eo usque tanta auctoritas valebit, ut in sententiam manibus pedibusque descendere cogamur? Minime Gentium; cum veritas aliud suadeat, & Autori Philosopho modestam contradictionem haud displicentem confidamus. Liceat igitur rationes, quibus sententiam fulcivit Autor ille Doctissimus, sub examen revocare. „Jus Naturæ, ait, ex rerum natura cognoscitur, i. e. definitione subjecti, vel objecti, vel utriusque, de cujus jure quaritur. Jam vero ex sola Legati definitione necessitatem, nec Characteris repræsentativi, nec immunitatis a foro ostenderis. Non ergo hæc instituta Juris Naturæ sunt.“ Argumenti majorem concedo observans tamen, ex definitione sola subjecti vel objecti ejus, de cujus jure quaritur, non semper cognosci posse an illud Juris Naturæ sit, vel non. Auxilio alia arcessenda sunt jam evicta principia. Quam opinionem Dn. CANZIO ipsi sedere non dubito, sed majoris tamen lucis gratia id monendum visum est. Jam vero quod assumptionis partem primam attingit, ex Legati nempe definitione neque Characteris repræsentativi, neque immunitatis a foro necessitatem ostendi posse; de Characteris repræsentativo contrarium ex §§. 13. 15. elucere puto. Ibi enim immediare ex notionibus Legati & repræsentationis, facultatem ejus Rempublicam, a qua proficiscitur, repræsentandi deduxi, Characterisque repræsentativi, inde nascentis, necessitatem Juris G. N. auctoritate corroboravi. Quod vero immunitatem a foro spectat, illam ex definitione Legati necessario procedere facile conceder, qui bene perpenderit vim illius subitionis Legati in locum Gentis, quam definitio ipsa continet (§. 5.). Qui enim in alterius locum moralem, de quo hic agitur, succedit, ille *modum eundem, quo alter cum aliis comparatus, certas habere distantias seu discrimina intelligebatur*, jam assumere debet, secundum ipsius auctoris doctrinam (e). Uti vero ad Juris doctrinam abstractissimam illam loci moralis definitionem attemperemus, dicendum, illum, qui *in alterius locum moralem sensu juridico succedit*, jam eundem existendi modum, quoad jura & obligationes, acquirere, quem habebat ille, cujus vices occupat. Ita videmus nepotes, quoad successionem defuncti avi, æquali jure concurrere cum patris avuncu-

B 2

lisque

(e) *Metaphysica moralis* Cap. XX. §. 277.

lisque suis, non aliam sane ob causam, nisi quod in locum Patris moralem subeant, quod eum representent. Quid est autem causæ, cur illam representationis nativam vim in Legatis corrumpere & infirmare vellemus? An vero illam subitionem in locum de illis negabimus? Sed eodem ictu, quo eam feriremus, Legationem simul totam convelleremus. Definitio enim Legati, sublato illo in Reipublicæ locum subeundi foro, consistere minime poterit. Quæ cum ita sint, Legatum jure ejus, ad quem mittitur, subicere nequis, quin prius Republicam vel Principem mittentem illi subjeceris. Ab ea vero mente illustri adversario adfingenda ego sum alienissimus. Nihil ergo superest aliud, nisi quod nunc conclusionem inde eliciamus Dn. CANZII suæ contrariam, Juris nempe Naturæ esse & Characterem *representativum Legati, Et ejus a foro immunitatem*. Jam vero ad partem alteram assumptionis probandam procedit Autor: Ex objecto scilicet Legationum Characteris representativi & immunitatis a foro necessitatem intelligi non posse. „Legati, ait, est mutua duarum Gentium negotia tractare; Arqui hæc tractari possunt, etsi Legatus alienæ potestati subesser quoad forum.“ Quam assertionem ab Autore sagaci rationibus fuisse corroboratam maxime optarem; cum vero via a posteriori probandi magis ei placuerit, quo successu eam fuerit ingressus, nunc inspicendum. Ut enim evincat, Legationem obiri nihilominus posse, licet Exemptione a Foro non fruantur Legati, observat, „Tallardum, copiarum olim Gallicarum ducem, prælio Hochstadiensis captum, tamen si captivus erat, in Anglia tamen Gallorum Regis negotia callidissime gessisse, & Pacis Ultrajectinæ posuisse prima fundamenta.“ Quæ circa factum hoc notari possent nonnulla præterea, ad consequentiam potius pergens. Illa vero hæc est: „Non est igitur absolute ad Legationis scopum necessarium, immunitate a foro uti. Quis enim magis est subiectus quam captivus? Et tamen etiam hoc statu Legati officio feliciter functi sunt.“ *ibid.* Illatio hæc generalis, quam ex facto elicit Autor, non uno defectu laborare mihi videtur. Etenim primum supponit, hostes bello captos ipso facto subiectos Jurisdictioni victoris fieri, cum tamen illam agnoscere de jure minime teneatur captivus. Si verum hoc quidem darem

rem, minime tamen exinde sequeretur, in una eademque persona simul consistere posse & subditi dependentem conditionem, & splendidum Legati officium (contrarium infra nova directaque ratione evictum damus). Eo ipso enim, quod cum Tallardo, captivo illo illustri, de Gentis utriusque rebus Tractatus habuerunt Angli, eos subjectionem illam exsolvisse præsumendum, unaque Legatis debitas immunitates illi concedere consentisse. Quæ vis jam est exemplo, quod in ejus, quod est in principio, petitionem sese resolvit? Præterea, si maxime sub jago captivitatis & subjectionis nexu remansit callidus ille negotiator (de jure nempe), omnes tamen hujus subjectionis effectus, durante negotiatione, suspendisse & suspendere debuisse Anglos, non negabit Ill. adversarius. Perinde igitur fuit, ac si nulla subjectio fuisset. Qui ergo ex eo, quod Tallardus Gallorum apud Anglos res licet captivus feliciter gesserit, legitime colligi in genere potest, subjectionem cum Legati officio posse subsistere? Exemplum adeoque illud rem ab Autore obtentam minime conficere satis luculenter patere arbitror. Jam vero licet Tallardo in negotiis prosperrime gerendis subjectio, suspensis scilicet ejus effectibus, hoc casu non obfuerit, quis tamen, die quæso, Princeps Legatum cum ejusmodi precaria independentia mittere vellet? Nullum fore arbitror. Ratione duce id assero. Si præterea requiris exempla, in quibus sic sentire Reges perspicuum sit; illa haud deficiunt. Unum ex multis appositissimum adducam & Dn. CANZII suo satis simile. Prælio Guinegastensi Francos inter & Anglos commisso, Ducem Longovillanum hi ceperunt, secumque domum abduxerunt. Ille, cui amicitiam inter duos Reges intermissam redintegrari curæ cordique maxime erat, assidue aulam, fide sua liber, frequentabat. Animos ibi callidis artibus de matrimonio inter Ludovicum XI. Regem suum & Mariam, Henrici VIII. Angliæ Regis sororem, præsentiebat. Voluntates haud alienas invenit, ulteriusque progressus proprio motu Rege suo inconsulto primas conditiones Anglis obrulit. In omnia consentum. Tum tempus esse ratus, quo res ad Regem essent mandandæ, aulæ omnia renuntiavit. Gratium fuit Regi ministerium Ducis. Sed a captivo illa acta fuisse videri nolens, continuo codicillos illi Characterem augustum tribuentes ad

eum misit. His condecoratus Dux de novo omnia instaurat, postremoque ad felicem exitum perduxit. Si cum Legati munere bene consistere potest subjectio, quam opinante adversario captivitas inducit, unde, quæso, tam fuit sollicita cura Regis, Characterem Duci cum Legatione communicantis? Cur omnia, quæ absque illo Characterè facta fuerant, de novo inchoanda voluit? Id sane claro est argumento, Reges Legationis officia nunquam fore concedituros illi, qui in aliqua dependentiæ specie ab eo, apud quem agere deberet, esset. Sane si hac armatura levi est pugnandum, exemplum istud causæ meæ felicitus, quam prius Dn. CANZII opinioni, inserviet. Ast si hæc illustrare, non tamen confirmare possunt veritatem; rationum robore firmissime stantem (§. 20. dem. altera).

§. XXIV.

Legati cives non sunt neque constantes, neque temporarii Regionis, ad cujus Dominum fuerunt missi. Cives Regionis alicujus esse non posse, quorum persona actionesque a Potestate ibi imperante prorsus independentes sunt, ex ipsa civis notione elucescit. Quem respectum cum habeant Legati cum Imperante in Gentem, ad quam missi sunt (§. 20. 19.); hinc patet, Legatos cives Regionis, ubi agunt, neque constantes, neque temporarios esse (f).

Scholion. Id vulgo dicitur Legatorum a foro exemptionis impugnatores, illos nihil aliud in Regione ubi degunt, esse nisi cives temporarios. Id falsum esse demonstratio superior luculenter docet. Verum etiam ex ipsa civis temporarii definitione idem haud minus aperte patet. Nam *cives temporarii* juxta communem loquendi usum sunt peregrini, qui vel voluptatis, vel curiositatis, vel privaræ suæ utilitatis causa, in regione aliqua per certum tempus commorantur. Qui cum ibi retela fruuntur, jus in eos Dominus Regionis merito sibi vindicat. Enimvero hæc omnia a Legatorum conditione lon-

(f) Ill. WOLF, *Logic.* §. 235.

longissime abeunt. Hi enim personæ sunt, quarum ministerio negotiorum publicorum tractatio completur (§. 5.), privati nihil est in iis, personas morales, status integros præsententur, per eos Imperiorum inter Imperia, non privatorum inter privatos, sermones committant. Quæ omnia profecto a civis temporarii natura & indole alienissima sunt.

§. XXV.

Quamvis vero Legatorum majestas Jurisdictionem loci in eos excludat; nulla tamen adest ratio, cur nexui subjectionis, quo respectu mittentis Principis colligantur, forent exempti. Unde sua sponte manifeste fuit, si *Legatus Principis mittentis subditus sit, eam per totam Legationem talem manere.*

§. XXVI.

Legatus tota Legatione durante factio suo quocumque sub Jurisdictionem ejus, ad quem mittitur, venire minime potest. Legatus enim tota Legatione durante Principis mittentis subditus permanet (§. 25.), ita ut imperio ejus, illa non obstante, semper subiaceat. Quoniam vero ab Imperio Jurisdictio procedit, si factio suo aliquo Legatus sub Jurisdictionem ejus, ad quem mittitur, venire possit, factio suo jus Principi quæsitum imminui vel adimi possit. Cum autem primis totius Jurisprudentiæ principiis hoc adversetur (g); veritaspropositionis in aprico posita est.

Scholion. Non negamus simpliciter, Legatum civem alterius Reipublicæ fieri posse, & factum ejus, ut id fiat, intervenire debere. Sed negamus, Legatum qua talem simul fieri posse alterius subditum, ita ut in ejus factio solum ratio sufficiens illius concessionis in imperium alterius inveniri possit. Est autem hoc principium magni momenti. Hujus enim ope facili negotio solvuntur nodi, & dispelluntur nebulæ, quibus
gra

(g) Ill. WOLFF. *Jur. N. P. I.* §. 923.

gravissimam hanc doctrinam multi implicarunt. Quis enim nescit, ingenti semper animorum motu disceptatum fuisse, an? vel semper? vel quando? inviolabiles essent Legati. Qui Legatos immunitatem a foro per quædam delicta amittere autumati sunt, in infinitos Labyrinthos confusionemque inexplicabilem indicere. Quæ, (quod sane mireris), quantave opinionis illius in animis disjungendis discordisque generandis vis erat! qui ei nomen dederunt, alios cæteroqui strenue & fideliter describentes, hic tamen dissentendi, novumque de suo aliquid addendi animum habuerunt. Bone Deus! quas & quot non excogitavere distinctiones, limitationes, ampliaciones? Quam operosa sollicitudo in criminum qualitate, atrocitatisque gradibus, magno cum sudore, exiguoque usu definiendis! Quæ fuerunt igitur regulæ, quas his mala notæ fulcris superstruxerunt? semper fluxæ & vagæ, haud raro obscuræ & inter se pugnantes, & quod denique earum auctores maxime excruciat, a Gentium foro rerumque usu quam plurimum alienissimæ. Alii cum inviolabilitate sanctitatem confundentes summa imis miscuerunt. Alii alia, quæ hic omnia recensere cum infinitum nimisque invidiosum, & instituto in primis alienum foret; hac opera lubenter superfedeo. Cæterum Jurisdictionem civilem, quam adducta hæctenus principia ambitu suo complectuntur, hic deferentes nos jam totos ad Fori Criminalis quæstiones convertimus.

§. XXVII.

Quæ excogitari possunt, atrocissima perpetrans Legatus, iaco tamen immunitatis a foro Principis, ad quem missus est, jura non amittit. Haud ita vero repugnat, illum per quædam delicta sanctitatis privilegia amittere. Te jam adversus illa insurgentem magnoque clamore dissentientem videre mihi videor. Quid? ais, si in genere manifestissimæ æquitatis sit, jura qualibet ob indignitatem adimi, an tamen Legatus tam atrociam patrans inviolabilitatis præsidia retinebit? Retinebit utique; & contra sentire nequis, proxima nisi in absurda te ultro præ-

præcipitem agere velis. Ponamus enim, atrocioribus quibusdam factis violabiles fieri Legatos; actutum & manifeste eo te hæc sententia ducit, quod facto suo Legatus sub Regionis Domini, ad quem missus est, Jurisdictionem venire possit (§. 19.). Poenas autem scele- rum in civitate repetit, qui ibi Jurisdictioni criminali præest. Sed nullo facto suo Legatus sub Jurisdictionem ejus, ad quem mittitur, tota Legatione durante venire potest (§. 26.). Facessat igitur male sana opinio, cum evi- ctis veritatibus tam aperte certans. Q. E. U.

Verum enimvero atrociora adversus aliquem per- petrans læsionem illi infert, adversus quam defensio ju- re competit (*b*). Defensionis autem favor securitati no- stræ ita præ aliena prospicit, ut adversus lædentem per læsiones quoque, si alia non suppetant sese expediendi media, nos in tuto collocare possimus (*i*). Quæ cum omnia Jure G. haud repugnante adversus Legatum atro- cia perpetrantem applicationem invenire possint (§. 1.); manifestum profecto evadit, Juri G. N. minime repu- gnare, si per atrociam quædam delicta jure suo sanctitatis cadat Legatus. Q. E. A.

Scholion. Jam jam distinctius determinaturi sumus, quan- do sanctus maneat, vel esse desinat delinquens Legatus. Dici- mus vero *Legatum sanctum manere*, cum Jure G. illa vis nul- la in eum adhiberi potest. *Sanctus esse desinit* statim atque vis in eum Jure G. licita fit.

§. XXVIII.

Cum Legationis nomine Legatus facere nequeat, quæ Jure N. prohibentur (*k*), poenasque secundum Juris hujus præcepta dare debeat, qui ab alterius læsione sese

D

fese

(*b*), Ill. WOLFF, Jur. N. P. I. §. 973. (*i*) Id. §. 1012.

(*k*) Id. §. 850.

fese non temperat (l); hinc evidens est maxime, Legatum nomine Legationis nihil suscipere posse, quo Reipublicæ, ubi degit, vel ejus subditorum jura læderentur (m). sin minus, cum has ob læsiones pœnas Jure G. N. daturum (§. 1.).

§. XXIX.

Hinc mandati officio prætenso minime excusabitur meritamque flagitiis pœnam declinabit Legatus, qui secreta Principis, ubi agit, expiscaturus ad ea per status Administrorum corruptiones, per impuros cum eorum uxoribus amores, per scorta & adulteria aliave id generis scelera contendet (n). Hinc etiam pœnæ ab eo merito repetendæ, qui, ut Principis sui res prosperius succedant, in Consiliis, vel in populo factiones excitat & alit, seditiosos rumores disseminat, invidiosaque multa Principis odio per Regionem spargit, aliave denique ejusmodi plurima, quibus fides, amor, consensus subditorum vulgo tentantur & labefactantur, suscipit.

Scholion. Ex illis limitationem, meo judicio, accipiet generalior ista Dn. VAN BYNCKERSH. sententia, „Legatos, si ex mandato faciant, quamvis perperam faciant, derineri tamē vel puniri non posse, inter omnes Juris Publici Scriptores

(l) Id. §. 1061. (m) Id. §. 695. (n) Omnes enim morum severitate & castitate non æmulantur duos illos Regis Hispaniæ apud Urbanum VIII, Pontificem maximum, & Carolum II. Angliæ Regem Legatos. Rei Principum summe intererat cognitio rerum, quæ tum temporis agitabantur. Sed rigidi præcæque ætatis viri ea ignorare maluerunt, quam ad illorum notitiam per viam minus honestam, quæ eis patebat, penetrare. LETI *Ceremoniale Politico. Parte I. Libro I. p. 76. 77. 78. 79.* Idem autor ibidem observat, Franciæ Legatum Londini tunc agentem nomine BARILLON se non adeo difficilem morosumque præbuisse.

res constat (o).“ M. DE CALLIERES videtur mihi hic optime fuisse philosophatum. Sententiam itaque Autoris intelligentissimi ex ipsis ejus verbis rotam transcribam. Quem rationes non vincunt, illum aliquando expugnat autoritas. Viri autem hujus judicium opinioni perniciosæ, hodie nimium quantum inrer Ministros dominantem, contraponderare forsân poterit. Un Ministre, ait, est à plaindre, quand il a ordre de son maître, de former des Cabales dangereuses dans l'Etat ou il est, & il a besoin de toute son adresse, & de tout son Courage, pour se tirer d'un pas si glissant. Il n'y a gueres de services qu'un bon sujet & un fidele Ministre ne doive à son Prince, ou à sa Patrie, cependant l'oblissance a ses bornes, & elle ne s' étend pas jusques à agir contre les loix de Dieu & de la Justice, qui ne permettent point, d'attenter à la vie d'un Prince, de lui faire revolter ses sujets, d' usurper les Etats, ou de les troubler en y excitant des guerres civiles lorsqu'on y a été reçu sous le titre d' amitié. Un Ambassadeur, doit derourner par ses conseils de pareilles entreprises, & si le Prince ou l' Etat y persiste, l' Ambassadeur peut & doit alors demander son rappel & garder cependant le secret a son Souverain (p).“

§. XXX.

Quoniam non statim extinguuntur subditi relationes, ex quo extra territorii fines ille sese transfert, jura etiam Principis sui in eum, quæ ab illo nexu dependent, ei integra salvaque manebunt. Si itaque Princeps alius quædam ex illis sibi arroget, vel eorum usum quodammodo intervertat; alteri jus suum acquisitum aufert. Quamobrem cum jus puniendi subditos inter Imperii jura compareat; Princeps alterum, jus illud in subditum suum exercere volentem, impediens injurium certe in illum se præbet. Quod cum non minus Juri G. N. quam Juri N. apertissime adversetur (q) (§. I.);

D 2,

prona

(o) de Foro Legatorum C. XXII, p. f. 555. (p) de la Maniere de negoc. er avec les Souverains Ch. IX, p. 110. 111.
(q) Ill. WOLFF. Jur. N. P. I. §. 911.

prona inde consequentia fluit: *Juri G. N. adversum esse factum Principis, qui alterius subditum contra ipsum delinquentem prius punit, quam cum res tempusque, ut ad Principem recurratur, non fuerint, vel spes illam poenam debitam fore inflicturum interierit.*

Scholion. His sanioris J. G. prudentiæ principis imbutus usque HENRICUS Magnus Rex Franciæ duos ad ARCHIDUCEM subditos puniendos remisit, qui, cum Gallis multis, nefariam *Metarum* proditorem erant machinati (r).

§. XXXI.

Per quævis delicta alias punienda jura sanctitatis apud eum, ad quem missus est, promiscue non amittit Legatus. Si enim per quævis delicta alias punienda sanctitatis jura promiscue amitteret Legatus; Regionis, ubi degit, Dominus vim adversus illum poenæ nomine tunc quidem usurpare posset, cum res tempusque recursum ad Principem locum fineret, spesque justæ satisfactio- nis ab illo obtinendæ adhuc adesset (§. 27. *Sch.*). Consequenter extra has determinaciones Principi, alterius subditum, Jurisdictioni suæ prorsus exemptum, punire liceret (§. 25. 23.). Contra quod cum reclamet Jus G. N. (§. 30.); veritas propositionis est maxime in promptu.

Scholion. Cum ambæ sententiæ, de Legati delinquentis sanctitate generaliter in utramque contrarietatis partem decernentes, falsæ sint (§. 27. 31.); tertia superest, quæ beata medium inter illas tenens jam est adstruenda.

§. XXXII.

Si ita comparata sint Legati delicta, sive illa jam patraverit, sive demum ad illa patrandam sese accingat, ut, nisi ille violenta coercitione reprimatur, periculum inde
Reipu-

(r) M. de WICQUEFORT d. l. p. 566.

Reipublicæ salutis præsens imminet, vel spes omnis recurrendo ad Principem satisfactionis debite obtinendæ interierit, tunc vim ab ejus persona Legati sanctitas minime amovet; secus in casu opposito: rebus enim minus ad necessitatem constitutis ille est potius ad Dominum, cum debite satisfactionis postulatione, transmittendus. Si enim ita comparata sint Legati delicta, sive patrata, sive patranda, ut, nisi violenta coercitione reprimatur, periculum præsens Reipublicæ imminet, tunc Gentis erga se ipsum officium, salutis videlicet Reipublicæ respectu, cum officio ejusdem erga aliam, quod nempe ad sanctitatem Legati, colliditur. Enimvero officii erga se ipsum cum officiis erga alios collidentibus in favorem priorum exceptio est faciendæ (s), & quidem eo in casu, quo defensionis studium cum obligatione neminem lædendi decertat (t). Quamobrem cum id, quod juris inter personas simplices seu privatos sub Lege N. solum viventes obtinet, applicari debeat ad Personas illas morales seu Gentes (§. 1.); quis non videt, sub data hypothefi licitum esse, vim Legato inferre, eumque sanctus esse definere (§. 27. Sch.)? Q. E. P.

Si autem spes omnis juris sui ad Principem recurrendo obtinendi interierit; nullo obstante, neque Principis (§. 30.), neque delinquentis Legati (quod per se patet) jure, omnis evanescit ejus personæ sanctitas (§. 27.), jusque eum puniendi Principi, adversus quem deliquit, Jus G. ipsum adscribit (u) (§. 1.). Q. E. S.

Jam vero si res moram patiat, spesque juris sui adhuc a Domino Legati obtinendi adfit, violenter

D 3

tamen

(s) III. WOLFF, *Phil. pract. univ. part. 1. §. 229.* (t) *Jur. N. P. 1. §. 1012.* (u) *Id. §. 1061.*

tamen coërceatur Legatus delinquens; vis illi poenæ nomine indiscriminatim inferetur, considerato nimirum dumtaxat ejus delicto. Quod cum Legati sanctitatem temeret (§. 31.), Principique ejus injuriosum sit (§. 30.); tum profecto, si Juris G. N. ratio habetur, ne minimum quidem in eum sæviri poterit, sed ille potius ad Dominum, cum debitæ satisfactionis postulatione, erit transmittendus. Q. E. T.

Scolion. Si his cum cautionibus in hac quæstione fa-
lebrarum plena, (très delicate, ut nostri dicunt) si unquam
ulla fuit, versemur; in neutram partem injurii erimus, & sen-
tentiam habebimus, tum Rationis decretis, cum Gentium usui,
quas sæda barbaries vel affectus nimii non regunt & occæcant,
perfecte consonam. Principis territorii dignitas & jura sua in-
tuto collocabuntur, simulque Reipublicæ mittentis majestati
nec non Legati securitati satis prospicietur. Non est igitur,
quod objiciant Legatorum Exemptionum impugnatores (v):
Principi in Regione sua magna ab hac sententia pericula immi-
nere; ejus potestatem securitati tranquillitative publicæ, nec
non subditorum bono sufficienter consulendi hac ratione, su-
nesto omine, nimium quantum circumscribi. Cautum enim
satis consultumque esse per modo evictam sententiam, eam per-
pendens facile perspiciet. Facebant igitur inanes fluxaque di-
stinctiones inter crimina Juris G. & Juris Civilis (x); inter il-
la, quæ Reipublicæ majestatis vel Principis læsio comitatur, &
illa, quæ publicam tranquillitatem solum vel privatam pertur-
bant

(v) MARSELAER in *Legato*. Ill. HENRIC. COCCEJUS
de *Legato sancto non impuni*. Jo. Godofr. KRAUSII *Diss.*
de *Jurisdictione in Legatos statuum eorumque comites S. R. I.*
Archi-Mareschallo competente §. 37. 38. Jacob. Aug. FRAN-
CKENSTEIN de *Jure Legationum dubio*: p. 14 15. 16. Dn.
DE SCHARDEN in *dissert. de juribus & juriſdictione competente Le-*
gatorum. Et alii obscurioris nominis ovilisque ingenii
multi. (x) ALBERICUS GENTILIS de *Legationibus* L. II.
C. 19. HERRMAN. KIRCHNERUS de *Legato* L. II. C. I.
n. 125.

bant (y). Ambæ enim, nullo vel infirmo fulcro nitentes, rem profecto magis intricant, quam extricant. Diverse adhuc ab illis hic distinguit Celeb. CHRIST. THOMASIVS (z). Quia vero fama viri causæ præjudicium facile facere posset, eoque magis id verendum sit, postquam clarissimi nominis Docti illi calculum suum adjecerint (a); me operæ pretium facturum existimo, si nonnulla, quæ in hac sententia minus recte sese habent, quasi per transennam notem. Distinguit Auctor ingeniosissimus inter delicta, quæ statum vel Principis dignitatem lædunt, & illa, quæ privatorum rationes perturbant. Horum respectu consentit in Legati ad Dominum, qui ipse eum coercet, transmissionem. Enimvero Legati alterius generis delicta perpetrantis animadversionem ita juris Principis læsi ipsique propriam esse censet, ut, etsi forsân manus ejus Legatus incolumis evadat, illum sat habere non teneri, quod pœnam Principalis offerat, sed potius deditionem jure suo postulare posse, contendat. Tunc enim, quasi eum huic officio Lex Gentium singulariter præfecisset, pœnam ipse decerneret atque exsequetur. Hanc quidem opinionis illius rationem allegat; quia tum, ait, Legatus se gessit ut hostem, at hostes non puniuntur a tertio. Adde quod hic pœnarum finis cesset. Ex his verbis conijcere posse mihi videor Virum Doctissimum in hanc sententiam seduxisse, quam de Jure pœnarum fovit hypothesein. Illas enim a superiore solum infligi posse in animum induxerat (b). Cum vero Legatum Principis loci superioritati non subjeceret, optime tamen Vir acutus perspiceret sanctioniam Legati eum, cum delinqueret, non semper adversus vim & coercitionem tueri, quid erat agendum? incommoda illa dependentia Legati a potestate Domini mittentis fuit tollenda. Idque egregie præstitum visum, si in omnibus delictis,

(y) PELZHOFFER *arcanor. status* L. IV. §. 10. 13. 14.

(z) Inst. J. D. L. III. C. IX. §. 65-68. (a) Cel. JOH. BARBEYRAC. in notis Gallicis ad GROTIUM de J. B. & P. l. c. §. III. n. 2. Distinctio vero illa prorsus nova non est; vide GROTIUM l. c. §. IV. n. 1. Eam usurpavit CHRISTOPH. BESOLDUS in *Diss. de Legatis eorumque jure* C. V. §. 21.

(b) *Instit. Jurisp. D.* Lib. III. C. VII. §. 31.

listis, quæ publicum statum, vel Principis dignitatem attingerent, fingeretur, Legatum in hostem fuisse transformatum. Quoniam vero delicta, quibus privatorum fortunas, honorem, pudorem, libertatem & vitam invaderet Legatus, tanti momenti haud esse viderentur, ingeniosam etiam illorum causa metamorphosin esse decernendam necesse visum non est. Sententia hujus defectibus norandis non immorabimur diutius. Qui magis directam refutationem desiderat, ille in memoriam revocet, quæ modo firmo demonstrationis robore stabilivimus, cum in eo jam eramus, ut Domino jus potius Legatum, subditum suum, delinquentem puniendi vindicaremus. Quæ autem identidem non a THOMASIO solum, sed innumeris aliis hic ingeminantur, nullam eorum, quæ statuimus, labefactare valent. Legati conditio, inquit, melior esse non debet quam ipsius Principis. Princeps autem ipse, si in aliena Republica agens, ejus tranquillitatem dignitatemque perturbare ac minuere tentaret, illico & absque distinctione ulteriore ulla sanctitatis, quam ei conciliat majestas, juribus excideret, in eo jure meritoque terra hæc facinora condigna poena vindicarentur. Quo jure, pergunt, Legatus, qui majestatis imaginem dumtaxat præ se fert, impune valebit, quorum animadversionem & repressionem majestas ipsa effugere nequit? an magis umbræ tribuimus quam corpori? Speciosa objectio, sed quæ nihil præter speciem habet. Etenim an per sententiam nostram melior jure evadit conditio Legati quam ipsius Principis? Nonne omnia delicta conciliabunt Legato animadversionem meritam (§. 28. 29.)? Quis unquam, quod Deus avertat, pro impunitate ejus oravit? Id solum dixi, & recte dici posse judico, Legatum per delicta quælibet, licet alias punienda, sanctimoniam privilegii indiscriminatim non excidere; sed circumstantiarum complexum ad id præterea requiri, quæ necessitatem, vim adversus eum usurpandi, inducant. Unde sponte sua fluit, male pro mensura ejus, quod in Legatum delinquentem licet, ab objicientibus constitui, quod in Principem ipsum delinquentem licuisset. Ejus enim modi casus emergere possunt, quibus Principi omnia sanctitatis, qua circumcingitur persona ejus, jura periant, cum tamen illa jure retinebit Legatus. Liceat mihi insuper sententiam meam tueri auctoritate

toritate Legati sagacissimi. M. DE CALLIERES, qui Christianissimi Regis Legationes haud una vice & in primis in Ryvicensibus conventibus magna cum laude obiit, hanc in rem, in exiguae molis, sed rerum refertissimo libello, sic loquitur: Ceux qui sont d'avis, qu'on peut s'assurer de la personne d'un souverain, qui manque à sa parole, n'ont pas de peine à croire, qu'on peut à plus forte raison s'assurer de la personne du Ministre, qui le représente, & proceder contre lui, lorsqu'il fait des Cabales & des entreprises contraires au bien de l'Etat. Mais ceux qui sont mieux instruits du droit des Gens & de celui des Souverains sont d'avis, qu'un Ministre étranger n'étant pas sujet à la justice du pais ou il negocie, on ne peut justement executer sur lui aucun autre pouvoir, que de le faire sortir de l'Etat, qu'il faut s'adresser à son maitre, pour lui demander satisfaction de ce qu'il aura mal fait, & que si le Prince la refuse, c'est au Prince même qu'il faut s'en prendre & non pas à son Ministre, quin'a été que l'Executeur de ses ordres (c). Posteriori tamen periodo, nisi per illa, quæ superius (§. 28. 29.) stabilita dedimus, explicetur & temperetur, adstipulari nollem. Cæterum in eo offendisse mihi videntur scriptores tantum non omnes, qui in hoc argumento versari fuerunt, quod nempe ex Charactere repræsentativo solum emanare omnia Legatorum jura & obligationes putarunt. Ita ut persona Domini, sua ipse apud alium obeuntis, adæquata mensura sit omnis juris & officii in Legato conceptibilis. Sed facultas Principem repræsentandi non est, meo judicio, id unicum, quod in Legato attendendum venit. Conditio subjecti Reipublicæ mittentis in eo omni Legatione durante permanens est profecto minime negligenda. Sin minus; determinationis sufficientis neglectu in confusionem maximam falsasque conclusiones incidet. In criminibus, quæ privatum offendunt commodum, quidam ex adversariis ita sentiunt, ut eos id adgnosceret diceres. Si arbitrium discrimen, quod hic statuunt, non genuit, undenam illud arcessendum sit, me ignorare fateor. Sed forsan Rationem pro Judice competente

(c) de la maniere de negocier avec les Souverains Ch. IX, pag. 107.

rente in hac causa non adgnoscis. Rem totam potius testimoniis, autoritate, exemplis, Gentium mores consuetudinesque testificantibus, transigendam existimas. Sed quam inrurum est asylum, ad quod confugis! Oceano difficultatum, dubiorum, contrarietatum te imprudens immittis. Si tamen solis rationibus, quibus sententiam nostram de Legatorum Foro Criminali munivimus, confidere nolis, sed præterea usus Gentium hæc confirmantis tesseras desideres; quia jam multi satis sunt, qui Annales, Historicos, Mercurios, Novellas accurate descripserunt, jam actum iterum agere nolo. Sed eo te remitram, ubi ad satietatem usque tuum exemplorum desiderium explere poteris. Vehementer autem hallucinaris, si existimes, hoc ingens publicarum actionum theatrum nihil nisi sancti exhibere atque religiosi. Facinora ibi invenies virtutis justitiæque monumentis numero haud exiguo permixta. Adi ergo *WICQUEFORTIUM* (d) qui quo in eis corradendis sibi placuit, exemplis & narrationibus ita replevit librum, ut rationes inter tot facta

apparent rara nantes in gurgite vasto.

Ne tamen theoriam nostram eo nomine quis insimulet, quasi videlicet ea extra academicas cathedras scholæque pulverulenta scamna nullum in ipso rerum argumento polliceatur usum; exemplis ideo non prorsus abstinebimus. Unam autem ex multis memoriæ nostræ clarissimum eligemus, illudque juxta præscriptas regulas percensebimus. Jam in vulgus notissimum est, *GEORGI* I. gloriosæ memoriæ Britannia Regis jussu 9. Febr. An. 1717. Comiti *GYLLEMBURGICO*, a *CAROLO* XII. Sueciæ Rege ad illum Legato, manus injectas fuisse, illumque sex fere per menses in arctissima custodia fuisse detentum. Haud minus etiam manifestum est, quam magnos motus inter Ministros Publicos detentio illa conciliaverit, nec non diversissima, prout varia patrium studia huc vel illic traherant, judicia hanc in rem fuisse prolata. Pervulgatissimæ in primis sunt Marchionis a *MONTLFONE*, Hispaniarum Regis ad Britannos Legati, epistolæ duæ, quas hac occasione scripsit; una ad *STANHOPIUM* Status Secretarium, qui illi, nomine Regis, Suecici Legati apprehensionem una cum ejus causis significaverat; altera

ad

(d) *L' Ambassadeur & ses fonctions.* L. I. Sect. 27. 28. 29.

ad Holsatiæ Ducis Residentem nomine PETRUM (e). His in literis, posterioribus præsertim, Marchio ille Britannia Regis agendi rationem violentiæ Juri G. adversissimæ aperre condemnat. Quibus rationibus? quaris. Honoris causa illas reticeo. Ideo tamen Juri G. germanorum principiorum ignorantia Virum illustrem arguere nollem. Qui enim temporum illorum rationem publicam perspectam habuerit, ille in judicio Marchionis vestigia generis illius affectuum, quos ex status rationibus proficicentia studia accendere solent, facile animadverteret. Cum vero mihi ob obscuriorem spheram, in qua versor, liberius & sentire & judicare liceat, aperte etiam dicam, me in illo Britannia Regis facto ne minimum quidem offendere, quod severissimæ Juri G. leges non vehementer approbent. Etenim an redarguetur ratio, qua ad totam nefariarum illius Legati machinationum cognitionem perventum? intercepto nimirum litterarum, quas ipse & GOERZUS, supremus harum rerum moderator, sibi mutuo dabant. Sed atrocissima conspiratio tot tamque claris argumentis coarguebatur suspitioneque adeo firma, ut, si viam illam in reliqua adhuc incognita consilia inquirendi rerumque omnium certiore scientiam acquirendi Principibus simili casu deneges, eos, meo judicio, scelestissimis Legatis jugulandos tradis. Periculosissima erant tempora, in qua tunc Britannia agebar, factionum, insidiarum, odiique erga Regem plenissima. Jacobistæ, ut vocantur in Anglia Prætendentis fautores, illos, qui a Regis partibus stabant, numero fere superabant. Prætendens ipse elatiores spes nunquam foverat. Tempus avidissime expectabat sollicitaque venabatur occasionem ultimis conatibus experiundi. Hæc omnia GEORGIO minime erant obscura. Suecorum præterea animos infensissimos sibi satis perspexerat. Jam vero his omnibus superaccedunt amicorum fidelium ac intelligentium nuncii monitaque, quibus rerum nefandarum, quas moliebatur GYLLEMBURGICUS Comes, certior propemodum factus est. Cum tamen plena convictio omniumque consiliorum completa scientia adhuc deficeret, literas eum inter

E 2

&

(e) *Memoires pour servir a l' Histoire du XVIII. siecle par M. DE LAMBERTY* Tom. X. p. 20. seq.

& GOERZIIUM commeantes intercipi curavit, ea tamen, sapienti sane, ratione, ut ne levissimam quidem de litterarum suarum forte suspicionem habere possent duo Succici Ministri. Quamobrem desistant jam censores ab illa interceptione inculanda. Si enim ex præsumptione iusta agi posse Jure N. negant; non tantum omnem securitatem ex vita humana tollunt, sed nulli fere actioni amplius locum relinquunt. Si vero ad agendum iusta præsumptio vim veritatis Jure N. habet, an illa minus Jure G. valebit? Non autem, credo, iustam præsumptionem fuisse negabunt, quæ tanta verosimilitudine nitebatur. Jam ex litteris manifestissima evadebant, quæ conjectura valde probabili hætenus continebantur. Cum autem per impressionem in manus omnium venerint litteræ illæ, opera conspirationem illam specialius explicandi superfedeo (*f*). Id unicum dicam, nihil atrocius contra augustissimum Regis caput simul & universæ Anglorum Republicæ salutem excogitari potuisse; tanta præterea cum arte & calliditate eorum omnium, quæ suscipienda erant, ideam conceptam fuisse, ut, nisi exsecutioni obviam opportune ium fuisset, omnia in Anglia quoad Regem brevi conclamata futura fuissent, nihilque amplius fore, quod efficaciter opponi potuisset, reliqui superfuturum. Rebus ita ad summam necessitatem comparatis qua, quæso, criminis specie Juris G. violari accusabitur Rex jubens Residentis illius domum militibus circumcingi, illumque in arctissima custodia detineri? Abstineant ergo immaturis criminationibus illi in primis, quorum autoritas his in causis eo erit præstringentior, quo excellentiori in loco agunt. Sed si ab omni prorsus crimine vero vacet illud Regis Georgii factum, culpanda ex adverso mihi jure videtur illa Marchionis HERONII Franciæ Regis ad Rempulicam Poloniæ Legati, incarcerationio Regis AUGUSTI jussu facta, ejusque ex Varavia in Thuronam transmissio. Concedam omnia ita se habere, quæ contra eum dicit Rex ipse in litteris hac de re ad Cardinalem Primate[m] datis (*g*). Ibi queritur,
Legat-

(*f*) M. de RAPIN THOYRAS *Histoire d'Angle terre* Tom. XIII. Lib. XXVIII. pag. 145. & seq.

(*g*) M. de LAMBERTY *memoires pour servir à l'Histoire du XVIII. siecle* Tom. II. p. 687. seq.

Legarum nimis insolenter erga eum se gessisse. Sermones suos ad reverentiam Regi debitam honoremque non satis composuisse. Quam male etiam erga ipsum Minister ille Gallus animatus esset, ex litteris ejus interceptis, Rex bene perspexerat. Verum tamen quid ista? si coram Gentium Foro causa esset agitanda. Legarum equidem arguunt sui obliviscentem finesque officii ultra evagantem; sed, quod maximum adesse deberet, nullum necessitatis illius ad vim presentem cogentis vestigium exhibent. Via ad Dominum patebat, & absque moræ periculo erat usurpanda, revocatio Legati adhuc peti poterat una cum decenti male ab eo dictorum factorumve poena. Non itaque video, quomodo ab omni temeritatis, Jus G. ludentis, culpa violentia illa defendi possit. Qua etiam indignatione illa a Franciæ Rege accepta fuerit, ex litteris Marchionis DE TORCY ad Cardinalem Poloniæ Primate[m] hac occasione, nomine Regis, scriptis videre licet (b). Antequam responso ad illas fieret, omnes in univ[er]sum Poloniæ in Gallia tunc agentes re[tor]sione in securitatem facta detenti fuerunt. Sic enim Marchio sub epistolæ memoratæ finem: „J'attends“ sur ce sujet la reponse de Votre Eminence, & Elle ne doit pas être surprise, que le Roi fasse cependant arreter tous les Polonois, qui se trouveront dans son Royaume pour servir de gages de fureté de ses Envoyés.“

§. XXXIII.

Hinc immediate consequitur, si ex causis præfinitis Legati delinquentis Domini aditio plane interclusa fuerit, illum tunc jure posse, pro rei natura, apprehendi, in carcerem conjici, arctis vinculis detineri, interrogari, quin &, si illa, quæ novit, eloqui noluerit resque gravissimæ simul & urgentissimæ necessitatis fuerit, atrox v. c. ingensque conspiratio, tum optime ad funesta consilia extorquenda vis acerbioris apparatu terri, vel etiam extremum ejus applicatione cogi (i),

E 3

manu

(b) M. de LAMBERTY. *ibid.*

(i) Pauci, ut opinor, nesciunt

manu agentem manu & ad occisionem usque repelli. Haud minus denique hinc & ex immotis Aequitatis Naturalis Legibus profluit, prudentem comparationem, eorum omnium moderatricem, semper esse instituentiam, juxtaque eam mediorum aprissimorum electionem esse faciendam (k). Quoniam vero oppositorum ratio est contraria, quid jure obtineat in adverso casu, si nimirum Dominum Legati delinquentis cum spe quadam adire adhuc liceat, abunde patet. Nihil scilicet eorum omnium, sed Legatum potius ad Principem remittendum esse, ut in eum ipse animadvertat, vel eum laeso Principi dedat.

Scholion. Quam hic quidam præcipiunt dissimulationem, Aulæ, Provinciæ, Regionis interdictionem, respectu ad rationes status externas habito, potius ex Prudentiæ Politicæ quam Juris regalis proficisci, quisque attentus facile perspiciet. Eatenus tamen Juris etiam esse possunt, quatenus nempe media leniora sunt durioribus itaque præferenda, si securitatis ratio id sinat. Si autem dijudicandum, an illa sufficient; tum accuratissimam facti circumstantiarum notitiam una & earum in Reipublicæ salutem influxus in consilium adhiberi convenit. Regulæ generaliores ijs, quas dedimus, quæ simul severæ veritatis censuram non reformident, statui non posse mihi videtur. Plurimi dicunt Legatum delinquentem incolumem ad Dominum esse remittendum. Quidam tamen contendunt, hanc transmissionem præcedere debere rei totius ad Principem denunciationem. Alii volunt Legato Custodes honoris nomine, re verò securitatis causa, dari. Audi rursus hic sæpe laudatum Autorem M. DE CALLIERES. „Il est vrai, „qu'un

sciunt Hollandiæ Curiam quæstionem Wicquesfortio Ducis Luneburgensis Residenti minitaram fuisse. Jure ne, an injuria id factum, jam non examino. Ne igitur irascantur mihi infelicis illius viri mane si manes quid sentiant, quasi violentiæ illius laudator existerem. (k) Ill. WOLF. Jur. N. P. I. §. 982.

qu'un ministre qui manque à la foi publique ne merite pas, qu'elle lui soit gardée, surtout celui qui fait des pratiques & des attentats contre le Prince ou contre le gouvernement du Pays ou il reside, mais afin de ne point contrevenir au Droit des Gens, qui doit toujours être respecté; il est plus à propos de renvoyer de tels Ambassadeurs que de les punir, on peut leur donner des gardes pour empêcher qu'ils ne continuent leur pratiques jusques à ce qu'ils soient hors de l'Etat, en se servant du pretexte honeste de pourvoir à leur sûreté (1). Sed illa omnia sunt ejus modi, ut dici nequeat, quod nunquam, vel semper, obtinere debeant. Omnibus superius periculum a mora extimescendum diversa, prout facies nexu- que præsentium rerum diversa se habent, imperat.

§. XXXIV.

Cum præterea vim vi propulsare, jus suum manu persequi, injuriasque privatas vindicare ipsimet Civives prohibeantur, nisi per legitimos tramites viaque ordinariæ usurpationem, ob ineluctabilem ac nullis adstrictam legibus necessitatem, rerum salutisque suæ securitati prospicere omnino non possint; hinc sequentem subditis a Legato læsis regulam sponte veluti propria enasci vides: *Si Legatus Civium fortunas, honorem, libertatem, membrorum integritatem, vitam denique impet- tat; illis adversus has injurias prius sese defendere non licet, quam necessitatis vis Principis, jure suo eas vindicaturi, aditionem illis prorsus præcluserit; sin minus: sanctitatem Legati violabunt, proptereaque majestatis Juris G. sensu læte crimine sese obstringent, & pœnas eo nomi- ne debitas commerebuntur (§. 27. 31. 22.).*

Scholion. Optime scio, hominibus alios spiritus geren- tibus, ad iram vindictamque propentis, durum maxime videri, injurias a Legato illatas patienter perferre, cum præsertim sciunt,

(1) de la maniere de negocier avec les Souverains, Ch. IX.
pag. 109.

sciunt, illos, quod persapè fit, eas impune laturos. Verum apud generosos probosque semper gravius erit Legationis nomen quam injuria Legati. Eo etiam ad moderationem magis inclinabunt, si reputent, Principes, in pœna a Legatis repetenda ceteroqui lentissimos, nunquam vim adversus illos usurpam impunem relinquere. Cum Baro STRAHLENHEIMIUS, a CAROLO XII. Sueciæ Rege ad Cæsaream Aulam Abligatus, Comitum ZOBOREM contumeliose nimis habuisset, iste gravissime offensus ultionem more consueto parabat. Cum vero hoc rescivisset Imperator, provocationem vimque quamlibet illi, cum indignationis pœnæque severissimæ comminatione, interdixit. Iram moderatus est generosus ille Comes, & donec Characterem reverendum Abligatus deposuisset expectandum sibi imperavit. Sed Baronis animum non ita pronum ad reparandum, quam facilem ad offendendum invenit. Rex tamen Sueciæ per Residentem suum Viennæ, STERNHOECKIUM, Aulæ Cæsareæ Ministris significari jussit, satisfactionis postulacionem & præstationem, postquam Characterem exuisset STRAHLENHEIMIUS, ipsi minime displicituram (m).

§. XXXV.

Quia vero temperamentorum, quæ servanda præscriptimus ante, quam vi comprimatur Legatus, ratio plane cesset, si bene compertum habuerit *Princeps loci, ubi ille agit atque delinquit*, consilia, molimina, uno verbo, improba ejus facinora Dominum habere vel jubentem, vel approbantem, vel conniventem (§. 30.), tunc etiam remittere Legatum vel ei jus domum revocandi relinquere minime tenebitur, sed ipse pro modo delicti pœnas decernere executionique mandare poterit.

Scholion. Hoc delinquentem Legatum puniendi ita circumscriptum jus, quod Principi loci tribuimus, illis, quæ supra firmissimo rationum præsidio stabilivimus (§. 26.) nedum con-

(m) Mr. de LAMBERTY *memoires pour servir a l' Histoire des XVIII. siecle* T. VI. p. 751. seq.

contradicant, egregie contra consentiunt. Quid tale forsitan somniabunt illi, qui opinioni indulgent communi, ac si nimirum nullum pœnarum jus cum status naturalis independentia consistere posset. Putant enim jus illud non nisi superiori, vel ejus nomine Jurisdictionem exercenti, adscribi posse. Sed quos devincere non potuit GROTII aliud statuentis (n) autoritas, illos credo convinctet evidentia rationumque gravissimum pondus, quibus, ut solet omnia, quæ tractat, ita hanc GROTII sententiam communivit princeps hujus memoriæ Philosophorum Ill. WOLFIIUS (o). Pœnam omnem non excludit Legatorum inviolabilitas. Illam dumtaxat respuit, quam, judicio rite constituto, re ordine judiciario procedente, Jure denique Civili omnia moderante prosequeretur ille, qui Jurisdictioni loci, ubi agens Legatus deliquit, præest. Vehementer itaque approbamus tenacitatem duorum illorum Regis Franciæ ad Britannicam Aulam Legatorum in juribus Characteri, quo insigniti erant, annexis, adversus imminutionem quamlibet, tuendis. Primus erat *Stephanus ALBASPINA*, qui insidias Regiæ ELISABETHÆ vitæ struxisse dicebatur. Quamobrem illum ad Consilium suam Regina vocavit. „Ille vero, con-“
furgens, dixit, se, Legatum Regium, nolle, in fraudem Re-“
gis sui & Legatorum præjudicium, accusationem quamcum-“
que audire (p).“ Alter dictus *M. du Bas*, conspirationis contra Protectorem constatæ reus, gravissimis indicis, factus fuerat. Coram Consilio CROMWELLI comparere jussus Consiliariis eum interrogantibus respondit: „Qu’il pourroit bien repon-“
dre & declarer, qu’il n’avoit point de connoissance de l’affai-“
re, dont il ne s’étoit point mêlé. Qu’il ne feroit point de-“
difficulté non plus, d’informer Cromwell en particulier, par-“
maniere d’eclaircissement, de ce qu’il en savoit, mais qu’il-“
n’étoit pas obligé, de subir interrogatoire devant le Juge, ni de-“
repondre en Justice; parce qu’étant Ministre Public, il pecheroit-“
contre la dignité du Roi son maitre, à qui seul il étoit obligé de-“
rendre compte de ses actions (q).“ Ea laus Legatis Gallis est re-

F

lin-

(n) *Jur. B. & P. Lib. II. C. XX. § III. VII.* (o) *Jur.*
N. P. I. §. 1061. (p) *CAMBDEN, Annal. Angl.*
pag. 484. (q) *L’ Ambassadeur de Mr. de WICQUEFORT*
Sect. XXVII. p. 972.

linquenda, quod nempe acerrimi Characteris jurium defensores semper extiterint.

§. XXXVI.

Si Legatum delinquentem, ad se cum elogio remissum, Dominus nec ipse pro delictorum modo punire velit, nec etiam, deditionem postulanti, Populo læso dedere; justam ea re huic belli causam præbet. Populus enim vel Princeps læsus, Legatum delinquentem cum elogio ad Dominum remittens, juris Legatum suum puniendi ipsi potius competentis rationem tunc habere velle (§. 32.), minime tamen suum poenam exigendi jus abjicere, censendus. Retinet igitur adhuc Princeps vel Populus læsus, transmissione illa non obstante, jus satisfactionem læsioni a Legato illatæ convenientem obtinendi. Quod si jam animadversionem pro delictorum modo decernere intermittat Dominus Legati, eumque postulanti Populo vel Principi dedere recuset, huic sane jus suum & quidem perfectum denegat (r). Enimvero unicuique homini in statu naturali (s), consequenter etiam Gentibus singulis (§. 1.), natura competit jus belli adversus jus perfectum denegantem. Manifestum est igitur, causam belli justam (t) Populo vel Principi læso præbere Legati Dominum, istius delictorum causa satisfactionem debitam, tam per animadversionem, quam deditionem, recusantem.

§. XXXVII.

Jura sanctitatis ac inviolabilitatis, quibus gaudent Legati, non solum Principalium jure facta rectaque tutantur, sed propriæ etiam personæ jura illa ipsi vindicare possunt. Cum jurium omnium, quibus Legatio con-

deco-

(r) Ill. WOLF. *Jur. N. P. I.* §. 913.

(s) *Id.* §. 1104

(t) *Id.* §. 1108.

decoratur, principium ultimum sit tandem a Gente mit-
tente repetendum (§. 15.); hinc statim & manifeste
conficitur, jura inviolabilitatis & sanctitatis, quibus e-
minent Legati, illis nonnisi dependenter a persona Prin-
cipalium, durante Legatione, competere posse. Q. E. U.

Jam porro observavimus, & ex superius dedu-
ctis (§. 6.) cuique palam esse debet, J. G. N. omnia,
quæ Legationum fini promovendo inserviunt, sollicitè
fancire. Removebit igitur Jus illud ea omnia, quam-
obrem a Legationibus suscipiendis deterrerentur homi-
nes. Hujusmodi certo sunt pericula multa, quæ Le-
gationem circumsepunt, & non prius submovebuntur,
quam Legati securitatem personæ propriæ causâ sibi
polliceri poterunt. Quæ etenim Legato, Domini jussu,
omni quidem inhonestate, invidia tamen & odio non
prorsus carentia, fide exsequenti, animo contentione-
que Reipublicæ suæ jura fortiter propugnanti, minas
interdum & exprobrationes audacter jactanti, Princi-
pali denique suo se, ipso innocente, inimice, contumeliose,
& hostiliter adversus eum, ad quem missus
est, gerente, quæ, inquam, Legato huic meritissimo
extimescenda non sunt ab ira & offensione Principis haud
facile sui potentis, & ex illis vindictæ, quam in Lega-
tum exercere vult, prætextum quærentis? Quamdiu hæc
terricula malaque Legationem circumstabunt, non fa-
cile profecto reperientur, qui eam obire cupiant. Cum
autem ad securitatem ea rollentem asserendam solum
aptissima sint privilegia, quibus Jus G. N. Legationem
protegit, ad personam propriam Legatorum extensa;
equidem, Jure illo maxime approbante, Legati invio-
labilitatis sanctimoniamque jurium compotes erunt, non
mittentis tantum, sed suimetipsum quoque respectu.
Q. E. A.

Scholion. Ne vero amplius mireris, in jurium illorum societatem, quatenus proprie competunt, Legatos venire; cogites insuper rogo, quam parum securitati Legati prospexitum esset, si jurium illorum, quæ ejus valla sunt & propugnacula, remissio a solo Principalis arbitrio, amissio vero ab ejus delictis ita dependerent ut, quod vel ignavum, vel Politicæ omnia devoentem, vel injustum & crudelem Principem nactus esset Legatus, inimicorum idcirco hostiumve ira, furori & vindictæ omni præsidio nudatus obnoxius relinqui deberet? Paucos certe credo fore Legatos, qui tot tamque probabilibus periculis caput fortunasque suas ulro obicere vellent. At quantumne quæso hinc non sufflaminaretur totus Legationum finis? Sed jus illud, inquis, ob impotentiam privati hominis, cujus modi sunt Legati, sæpissime inane erit? Verum non ita necessarium, ut privati duntaxat Legationes suscipiant; quin & maxime fieri potest, independentem Principem, gravissimis causis adductum, officium suum in Legationibus alterius causa obeundis oblaturum. Isti vires forsitan non deerunt ut, licet a Principali derelictus, ipse jure belli securitatis offensæ privilegia tueri queat & vindicare, nisi solus, tamen cum sociis. Quid vero hæc moramur? licet id ipsum non esset, an tamen ideo jus inane audier & pro vana quadam umbra habendum, quod vires comites non habeat, atque potentem defensorem? At enim, ut in Jure N. ita quoque in Jure G. N. homines supponimus honestos, juris & officii religiose tenaces. Videmur igitur perperam illa majoris Legatorum securitatis nova munimina ex Jure G. N. arcessivisse. Ne vero prolixior hæc disputatio evadat, id unum dicam. Lex N., credo, incestuosos fratrum cum sororibus concubitus detestans & prohibens homines præsumit castos & pudibundos, annon potius intemperantes & libidinosos? Sed ponamus, quod me hercule non concederem, hic tacere Jus G. N., Juris tamen G. adhuc, at arbitrarii apertissime foret constitutio illa tam præclare Legationibus favens. Fini enim Civitatis Legationum ex adverso obstitit id, quo Legationes ita difficiles & periculosæ fiunt, ut plurimi illas obire recusarent. Quod impedimentum cum prius non removeatur, quam Legatis propria securitas a perversis Gentium earumque Rectorum moribus

bus & lineas transilientibus affectibus constituatur; hinc etiam Gentes voluisse debent, privilegia Legatorum non illis ex persona mittentis tantum, sed ex sua quoque competere. Legem autem Gentium inde nascentem arbitrariam esse, scilicet quoad eam conficiendi modum, nemo, qui superius exposita (*§. 1. Sch.*) animo recolare volet, inficiabitur. Ceterum Magno GROTIUS eandem de securitate, Legatorum personam muniente, distincta ab illa, quam personæ Gentis, illis per Characterem impressæ acceptam ferunt, sententiam sedisse, ex his ejus verbis jure conjicere posse mihi videor. „Jus G. ait, non tantum mittentis, caver dignitati, sed & ejus, qui mittitur, securitati (u).“

§. XXXVIII.

Persona Legati propria & Gentis persona, quæ cum illo communicata fuit, modo concipiendi tantum distinctæ efficiuntur in illo, re ipsa autem in eodem subiecto tam arcte nexuque ita individuo conjunguntur, ut omnia, quæ adversus Legatum temere violenta, vel ex animo eum Jurisdictioni loci subjiçendi, susciperentur, ea, licet causam extra Legationem haberent, essent tamen nihilominus & dignitati & fini Legationis adversa, seu sanctimonix & inviolabilitatis jura temerarent (§. 26. 32.). *Si quæ igitur actu in personam Legati suscipiantur, quæ vim vel Jurisdictionem spirent; contra reclamant inviolabilitas securitasve ejus, quamvis ea causam extra Legationem haberent.*

Scholion. Lubrico itaque fundamento mihi viderur nisi eorum opinio, qui inter causas ad Legationem spectantes & non spectantes, ante vel per Legationem susceptas, distinguendum putant, cum de Legati immunitatibus agitur. Juris igitur G. placitis conformiter, hoc discrimine explorato, nunquam in jus vocari vel tanto minus vi rapi poterit Legatus. Executiones, arrestum, incarcerationio, aliæque hujusmodi seu judiciales seu extrajudiciales violentæque coercitiones, quo-

(u) *Jur. B. & P. L. II, C. XVIII, §. 7.*

cumque casu contra personam ejus decretæ, pro improbis ceptis, inviolabilitatem sanctitatemque Legatorum imperentibus, habendæ. Nobilissimum proxime evicta illustrans exemplum nobis subministrat violentia, in Moscorum Imperatoris PETRI MAGNI Legatum Comitem a MATUEOF Londini exercita, simul & honorificentissima, quæ eam secuta fuit, satisfactio. Legatus æs alienum satis magnum apud privatos Anglos contraxerat. Cum discessum, solutione non facta, pararet, quidam creditorum legem Anglicam, debitorum apprehensionem permittentem, prætententes a Magistratu, Legum Gentium, uti apparuit, pessime perito, jussum, officialibus Justitiæque ministris Comitem apprehendendi, impetrarunt. Audiamus nunc immortalis memoriæ Russorum Imperatorem ipsum, in epistola ad ANNAM Angliæ Reginam hac de re scripta violentiam, quæ secuta est, describentem: „Non potuimus præterire, „quin Majestati Vestræ notificarem, quanta animi cum ægritudine & horrore ex submissa Andræ de Marueof, Legati „nostri ad Aulam Vestram nonnullis importantibus instructi „commissionibus, relatione insperatam unquam percepimus „notitiam, quo modo illum Legatum, postquam valedictionem a Majestate Vestra obrinisset audientiam, Londini in „urbe Residentiæ Vestræ, in platea publica, præmeditata ex „malitia, consultoque (uti apparet) nonnulli Justitiæ Famuli, „per quendam vice comitem (vulgo Sheriff) immissi, more „Latronum contra Publica Gentium Jura, & cum inaudita „exemploque carente eorundem violatione aggressi, dispersis ipsius Famulis, Rhedam ejus vi Barbara infringendo, „eundemque gladio, canna, pileo spoliando, vestimenta lacrando tanta ignomina affecere, quam non solum ejus Characteris Ministro Extraneo, nequidem plebejo ex polioribus „Gentibus quispiam attentare auderet, nisi rigorosissime puniendus; Et quod maxime abominabile est, dum dictus „Noter Legatus clamore auxilii contra violentiam & latrocinium „nonnullos homines attraxit animos habentes, eundem manibus compilatorum liberare, cumque hi eo fine Rhedam detinentes & causam rei scire cupientes illum in proximam duxissent Cauponam, effrontes malefici jussum Magistratus Mercatorum ad detentionem dicti Legati pro 50. libris (vulgo pondi

pondi Sterl.) ab illo, ac si nonnullis Mercatoribus debitis, emanarum produxere, & cum accurrentes re explorata iterum migrarent, continuo Rhedæ conductitiæ vi impositum, in quandam infamem domum, Blakreeven nuncupatam, deridendum tradidere. Et quamvis &c. Hæc acciderant 21. Julii A. 1708. Anno vero 1710. præstita fuit satisfactio illa, quæ, quo acrius desiderata eo quoque plenior fuit, & honorificentior. Eam nobis exhibet Vir Ill. M. de LAMBERTY in magna sua &, propter præclaros in Jure Gentium & Publico usus, eximia collectione (v). Czari quoque Epistolam, cujus partem excerptimus, una cum omnibus ad hanc rem spectantibus documentis apud eundem invenies (x). Hic autem videmus

Legat-

(v) *Memoires pour &c.* Tom. VI. p. 228. Toti autem rei narrationi hæc præfigitur inscriptio: *Relation de ce qui s'est passé à Moscou le 17 de Fevrier le jour que sa Majesté Czarienne PIERRE I. Empereur de la grande Russie admit à l'Audience publique son Excellence Monsieur Charles Whitworth, ci devant Envoyé Extraordinaire de sa Majesté Anne Reine de la Grande Bretagne, & depuis revetu du Caractere de son Ambassadeur Extraordinaire, Commissaire & Plenipotentiaire exprès, & précisément pour faire les excuses solennelles au nom d'icelle, en satisfaction de l'insulte qu'on fit à Londres le ^{21. Juillet} 1. Aout en 1708. à son Excellence Monsieur André Artemonides de Matueof, Ministre d'Etat Gouverneur du Duché de Jaroslavie, alors Ambassadeur Extraordinaire de sa Majesté Czarienne à la Cour de sa Majesté Britannique.*

(x) Tom. V. pag. 168. & seq. p. 204. & seq. Pag. vero 240. & 241. in primis continetur placitum a summo Britannicæ Senatu editum, quo verbis expressissimis omni quocumque jurisdictionem spiranti actu prohibetur Legatorum persona. Lectu etiam dignissimum est scriptum, quod pag. 237. & seq. reperitur, & omnium Ministrorum Publicorum Londini tunc agentium nomine Anglicani Status Secretariis oblatum fuit. In eo quædam in Edicto omissa de Legatorum immunitatibus proponuntur, & eorum aditio petitur. Id vero ibi inprimis urgent Legati, se privilegia

Legatum in causa extra Legationem versantem. Videmus creditores, qui de æris illius alieni spontanea solutione spem omnem merito, ut videtur, abjecerant. Fertur enim Legatus ille haud una vice ex locis, ubi agebat æsque alienum grande conflaverat, insalutatis creditoribus, quod sane incivile erat, profectum fuisse. Attamen, quod hic Czaro abominabilis videtur, est iussum Magistratus Legati detentionem permittentis. Hæc, quamvis aliquantulum prolixè, disputare libuit, cum verendum erat, ne clari nominis Doctorem, qui aliud sapiunt, autoritas veritati forsitan officeret.

§. XXXIX.

Hominum Legati voce complector: primum *Familiam* ejus, in qua Uxor, Liberi, & Famulitium totum continentur; deinde ejus *Officium*, quo refero omnes sacrorum Ministros, interpretes Legationis, scribas quoslibet, tam Legationis, quam proprios, Jctos, Medicos &c.; denique *Comitatum*, quem formant illi omnes, Ephebi præsertim, qui honoris causa pompæque Legationis adaugendæ, vel etiam mature sensimque ad res publicas tractandas informandi, Legato adjunguntur vel ipsum sequuntur, qui tamen omnes Legationis decori splendorive serviunt. Galli dicunt, *les gens de l'Ambassadeur*, sensû tamen paullo restrictiori, cum vulgo neque uxor, neque liberi Legati sub voce illa includantur.

§. XL.

Per *Vasa* Legatorum seu Legationis intelligo res omnes, quas ad necessitatem & commoditatem, vel etiam jucunditatem vitæ secum habent Legati.

Scho-

vilegia sua huic Edicto minime, verum Juri Gentium duntaxat simul & Consuetudinibus Pactisque inter Gentes vigentibus accepta referre;

Scholion. Huic definitioni confirmandæ & illustrandæ simul mire intervit locus, quem ex scripto proxime memorato, Legatorum omnium, qui Londini erant, nomine, confectio hic describam. „Quatriemement, qu'il n'est fait aucune mention dans le meme Bill, de ne point arreter, ou detenir les équipages & autres effets de quelque nature qu'ils soient, appartenants aux dits Ambassadeurs ou Ministres Publics, qui ce pendant sont censés inter *vasa Legationis* (y).“ Sed quid est illa omnigena supellex præter apparatus rerum, quas necessitatis & commoditatis ratio, vel etiam jucunditatis consecratio, comparare suadent? Sarcinæ vero earum vel transvectioni, vel inclusioni custodiaeque interserviunt. Exhaustit igitur definitio nostra id omne, cui significando vox illa *vasa Legationis*, destinata fuit.

§. XLI.

Gentes Jure, quo reguntur, teneri ad dignitatem locumque suum bene tuendum, indeque splendorem & decus, quo jam nitescunt, decenter amplificandum facile quisque intelliget, qui modo hæc omnia ad status externi perfectionem spectare reputabit, simulque in animum revocare volet, Gentibus Jure G. N., ut statum suum ad maximum perfectionis gradum evehant, haud minus esse contendendum, quam hominibus, qui Juris naturæ scita audiunt, strenua opera est navanda & continua, ut tam amplum perfectionis modum consequantur, quam ab eis pro virili rerumque conditione fieri potest (§. I.) (z).

§. XLII.

Leges N. & G. simul Legato jus homines & vasa secum habendi largiuntur. Lex ipsa Naturæ Legatum ad vitam conservandam, commode jucundeque transigendam obligat (a). Eadem quoque N. L. simul &

G

Chri-

(y) Mr. de LAMBERTY l. c. p. 239. (z) Ill. WOLF. *Phil. pract. univ. part. I.* §. 152. (a) Id. *Jur. N. P. I.* §. 350. 468. 472.

Christiani conditio eum ad cultum Deo, juxta præscriptum ab Ente illo perfectissimo modum, exhibendum obstringit (*b*). Præterea Legatus, si uxorem & liberos habeat, ad ejusmodi officia illis præstanda tenetur, quibus si satisfacere velit, & cohabitatio cum illis, & eorum præsentia requiritur (*c*). Jam porro Legato, qui Juris N. & G. religiosus observator esse vult, plurima suscipienda sunt negotia, quæ tam propriam felicitatem, quam rem Legationis respiciunt (*d*) (§. 2. 5. 16.), quibus tamen omnibus ipse solus sufficere nequit. Legationi denique tantum decoris splendorisque conciliandum, quantum Gentis mittentis locum & dignitatem deceat (§. 41.). Verum enimvero officiis his omnibus enumeratis, tam hominem quam Legatum spectantibus, ipse satisfacere nequit, nisi primum vasa (§. 40.), famulos & aliquando medicos secum ducat & habeat: deinde etiam sacrorum Ministros: tum uxorem & liberos: post Interpretes & Scribas tam Legationis, quam proprios, interdum etiam JCros, uno verbo tot officiales, quos Ministeria apud ipsum res Gentis, vel privata ipsius requirit: denique comites splendori decorive Legationis amplificandæ causa adjunctos. Hominibus itaque (§. 39.) & vasis opus habet Legatus, ut suis officii, tam illis, quæ ex essentia & natura humana statumque suo privato præsentem procedunt, quam illis, quæ ex Legatione fluunt, satisfacere queat. Leges autem N. & G. jura omnia Legatis impertiri censentur, sine quibus officiis, tam hominis quam Legati, suis ipsi satisfacere nequeunt (*e*) (§. 1.). Qui igitur vel minimum

(*b*) Id. c. 1 §. 1123. 1143. — (*c*) Id. *Politic.* C. II. & III.

(*d*) Id. *Jur. N. P. I.* §. 280. (*e*) Id. *Phil. pract. univ.* part. I. §. 159.

mum quidem amplius addubitari potest, an Jura N. & G. Legato facultatem homines & vasa secum habendi concedant?

§. XLIII.

Homines & vasa per accessionem ad Legati personam de ejus inviolabilitate atque sanctimonia participant (f). Quia enim persona in Jure nihil aliud est nisi subiectum obligationum juriumque capax (§. 16.); ad Legati quoque personam referenda sunt jura omnia, quæ Legato adjudicantur. Ad ejus personam itaque tam propriam quam per Characterem communicatam pertinebit jus, comites & vasa secum habendi (§. 42.). Utraque vero cum sit inviolabilis & sancta (§. 20. 22.); jus ipsum homines & vasa secum habendi utrique natura adhærens immunitatis illius particeps non esse nequit; consequenter homines & vasa Legati de ejus inviolabilitate ac sanctimonia participant necesse est. Q. E. U.

Jam vero ratio inviolabilitatis & sanctimoniam, cum hominibus Legati ejusque vasis communicatæ, non in ipsis, quod per se patet, sed in voluntate Gentis vel Legati ea adjungente continetur. Hinc haud minus evidenter patescit, homines vasaque Legati per accessionem demum ad ejus personam de inviolabilitatis sanctimoniaque privilegiis participare. Q. E. A.

Scholion. RICHARDUS ZOUCHUS Jctus Anglus, qui ceteroqui Legatorum personam Jurisdictioni loci, ubi delinquant, eximit, aliud tamen de eorum hominibus pronuntiat (g). Sed nullo, meo judicio, rationis colore adumbrari potest opinio illa. Non minus enim extra territorium constituuntur Legatorum homines & res, quam Legati ipsi. Ita ut Legatus cum illis, quæ ad eum pertinent, omnibus,

(f) GROTIUS *Jur. B. & P. Lib. II. C. XVIII. §. VIII.*
(g) *Traçt. de Legato delinquente, Cap. ult.*

bus, non male Statum independentem referat intra alterius Status fines existentem. Qua vero cum Juris specie dicitur, Dominum Regionis Jurisdictionem suam extendere valere in Republicam liberam, quæ in eodem cum eo terrarum tractu fedes suas habet? Cæterum Legati uxoris, in specie, dignitatis violatæ, præclare tamen defensæ, exempla apud Dn. de LAMBERTY habemus (b).

§. XLIV.

Hinc continuo consecutionis filo efficimus 1.) omnes personas, quæ sunt, tum in Familia, cum in officio, vel in Comitatu Legati, loci Jurisdictione, licet gravius delinquant, esse tamen exemptas; quod de rebus quamvis oppignoratis etiam dicendum (§. 30. 43. 23.). 2.) Omnem illis illatam vim, quam periculum Reipublicæ imminens, & prorsus præcisa spes juris sui alia ratione obtinendi non expostulant, esse illicitam, sed judicem eorum competentem esse potius adendum (§. 43. 32.).

Scholion I. Illustrissimum est in hoc, de Legati hominum Exemptione, argumento, & a multis jam relatum exemplum amanuensis cujusdam nomine BRUNELLI, qui ab officio erat Sunicæ Hispanici ad Regem HENRICUM M. Legati. Ille, referente, ætatis recentis Historicorum principe, THUANO (i), cum Merargio nobili Provinciali de Massilia Hispanis proditione tradenda conspirasse pœne convictus fuerat. Justa Regis igitur manus illi injiciuntur, & conspirationis torus ex ejus Confessionibus secreta explorantur. „Inde, ait Historicus, ortæ inter Regem & Sunicam, qui Brunellum sibi reddi postulabat, peracerbæ altercationes, cum ille externorum Principum privilegia atque adeo Jus G. violari contenderet, capto & in Jure interrogato oratoris externi domestico.“ ibid. Rex autem privilegia Legatorum non inficitur, sed, illa eo usque valere, merito negat, ut nempe Principem

(b) *Memoires* &c. T. I. p. 187. & seq. T. II. p. 159. & seq.

(i) *Historiar.* T. III. Lib. CXXXIV. pag. 1089.

eipem impedire possint, quo minus perniciem & pericula, Regioni suæ a Legatis vel eorum hominibus instantia, avertar. Periculo vero illo remoto, conspiratione detecta & oppressa, *Brunellus Sumica repositi redditus (k)*. Quæ omnia Juri G. maxime consentanea esse, leviter attentus intelliget.

Scholion II. Pone etiam, Legati homines grande æs alienum contraxisse; nullus tamen Jurisdictionis executorius actus in illos legitime suscipi poterit, e. g. mobilium pignoris vel solutionis causa abstractio, nisi frustraneas, & apud Legatum, & apud ejus Dominum amicas compellationes expertus fuerit Regionis Dominus (§. 42. 38.).

§. XLV.

Ædes Legatorum inviolabiles sanctasque esse, iisdem principiis, quibus aliarum rerum ad Legati personam spectantium inviolabilitatem sanctitatemque adstruximus (§. 43.) innixi, adferimus.

Scholion. Externas quasdam notas Majestati, cujus imaginem circumfert Legatus, proprias ipsius exornare ædes, consuetudine haud improbanda invaluit. Sic enim præsentia Domini tanto vividius expressiusque effigiatur, eique debita reverentiæ sensus hac ratione intensus, novum quoque Legati securitati munimentum præstat. Hinc ibi invenies sedile, quod alias Majestas ipsa insidet (une Chaise d'Etat) Uraniscum (un Dais), & hujusmodi alia, quibus superemicare amat Regia potestas. Insignia etiam Gentis mittentis eandem ob causam Legatorum ædium portæ superaffixa videbis. Severe igitur coercendi cives illi nequam ad ædes Legatorum concursu turbamque facientes, portas vi effringentes, lapidum jactu fenestras petentes & everrentes, vel alia ejusmodi ex animi furore & insolentia contra Legatorum ædes admittentes. Quo animo Principes hæc facinora spectent, recentissima exempla, quorum unum Anglia vidit, alterum vero Suecia, nos docent. Jam nunc ad quæstionem haud ignobilem, de Legatorum scilicet in familiam, vel potius homines suos, Jurisdictione transimus.

(k) Id. p. 1090. Lit. D.

§. XLVI.

Legato in homines suos Jurisdictionem competere, eumque illam in ædibus suis exercere, vel Principalis, cujus Imperio homines illi sunt subiecti, vel Principis loci, Jurisdictionem suam hac ratione immi-
nui existimantis, solum interesse palam est. Cum autem illius concessio impedimentum ex una parte tollat, & propter vanam hujus opinionem (§. 44. num. 1. §. 45.) quod obsit ex altera, nihil sit; hinc extra omne exceptionis periculum statui posse mihi videtur: *Legatum in personas sub familia, officio, comitatuque suo comprehensas exercere posse Jurisdictionem, si modo Principis legantis concessio præcesserit* (§. 39.).

Scholion. M. GROTIUS putavit, Jurisdictionem Legati in homines suos ex concessione pendere ejus, apud quem agit. Rationem autem, quam adducit hæc est; *quod istud* (Jurisdictio Legati in homines) *Juris G. non sit* (1). Vis consecrationis valde exigua, ignoscat Vir summus, ne dicam nulla. Quod enim Jurisdictio ea Legati in homines Juris G. non sit, inde solum sequitur, illam inter jura, quæ Lege G. imperante Legatio complectitur, non inveniri. Sed ex eo solo minime adhuc liquet, an potius ex Principis loci, quam mittentis concessione, vel hujus, quam illius, vel utriusque simul illa dependeat? Equidem ex principio Juris G., quod ipse, Vir mea laude major, posuerat, Legatos nempe extra territorium constitui fingi debere (m), sententia illi, quam amplexus est, contraria consequentia haud nimis remota fluit. An enim latius Imperii Principis, ad quem missus est Legatus, fines patebunt, quam ipsius territorii? Id nemo dicit. Concedere igitur potest imperium Princeps, quod ipse non habet, si ab ejus concessione pender Jurisdictio Legati in homines suos. Ea partim agnovisse videtur Dn. van BYNCKERSH.; nollem tamen elegantissimi ingenii peracrisque judicii Virum poenas Capitales
exce-

(1) *Jur. B. & P. L. II. C. XVIII. §. VIII. n. 2.*

(m) *Id. l. c. §. IV. n. 5.*

excepisse, & præter mittentis concessionem, ejus, ad quem mittitur Legatus, in Jurisdictionis hujus exercitium consentum etiam requisivisse (*n*). Indignatio Gallorum, propter Marchionis MONALDESCHII cædem, in eorum regno Regi-
næ Sueciæ jussu ac inter privatos parietes factam, minime me mover. Illos enim jure indignatos fuisse censeo. Adducat quis, amabo, vel unicum fundamentum, quo CHRISTINA prætentum illud in alterius regno supremum in homines imperium fulcire poterit. Ceterum Jurisdictionis a Legato in homines exercitiæ exempla non desunt, laudatus Scriptor allegat A. A, qui talia multa proferunt. Recens ætas etiam eorum plane infœcunda non fuit. Ego his omnibus addo, Legatum aliquando juste, ex præsumpta Principis concessione, Jurisdictionem in homines exercere posse, eosque dedere. Id verum erit, cum v. c. ad crimen aliquod grave hominis Legati, plebs in tantum concitatur furorem, ut ne vocem quidem Domini audiat, sed armata & furibunda vim præsentem minitetur Legato, nisi hominem vel puniat ipse, vel pœnæ tradat. Tunc puto Legatum, in tam imminente periculo conflicturum, rite Principalis voluntatem conjectaturum, cum ejus, in delinquentis punitionem præsentem, vel deditionem consentum præverteret. Hac ratione motus fuisse videretur Franciæ Regis apud Anglos Legatus Marchio RONIUS, qui in virum juvenem, generosa Parisiensi familia oriundum comitem suum, mortis sententiam dixit. Rixa inter Gallos quosdam & Anglos in loco minus honesto nata, ille Anglum occiderat. Protinus in furorem agitur plebs Anglicana, exitiumque Gal-
lis omnibus denunciat. Hi ad aedes Legati confugiunt. Periculum instans advertens Legatus cædis autorem capitis damnavit, eumque judici ordinario plectendum tradidit. Gratiam tamen dedit illi Rex Angliæ. HENRICUS IV. Legati agendi rationem probavit. Sed vehementer gratiam reo ab Angliæ Rege factam improbavit, & quidem merito, HENRICI Con-
siliium (*o*).

§. XLVII.

(*n*) *De Legatorum Foro competente* Cap. XV. p. 507. Cap. XX. p. 542.

(*o*) M. de WICQUEFORT. l. c. p. 587.

§. XLVII.

Si homines Legati mittentis subditi sint; Legatus eos delinquentes Domino territorii, deditioem postulanti, dedere, vel eos ipse punire non poterit, nisi jus illud ei concesserit Princeps. Si enim homines Legati mittentis subditi sint; Legati subditi non erunt. Quamobrem cum alicujus deditio vel punitio imperium in eum, vel Jurisdictionem, saltem ex concessione supponat; evidentissime patet, Legato, qui ipse subditus est, nullum eorum, nisi concessionem Principis habeat, licere.

§. XLVIII.

Hinc invicta consequentia necessitate educimus
 1.) Legatum perperam agere eoque nomine poenas mereri, cui cum Imperium in homines mittens contulerit, illos tamen, quamvis maleficiis obstrictos, punire dedereque detrectat (§. 28.). 2.) Illum ab omni culpa immunem esse, quin & laudandum, si in homines delinquentes animadvertere vel eos dedere recuset, cum ejus faciendi potestatem nullam mittens, eorum Dominus, ei impertitus fuerit (§. 47.). 3.) In priori casu tamen haud magis quam in altero ad vim confestim recurrere licere, illaesa Legati sanctitate, e. gr. violenta manu delinquentes extrahere; sed rem esse potius totam ad Dominum remittendam & violenta remedia prius adhibere prohibitum, quam circumstantia ad eorum usurpationem praefinita obtineant (§. 44. num. 2.) (p).

Scholion. Ex his me tacente patebit, quænam sit germana Juris G. sententia, de violenta illa famulorum BELLOMONTII Portugallia ad Hispanos Legati apprehensione (q).
 Quan-

(p) GROTIUS l. c. §. VIII. (q) *Memoires Historiques*
 Mois d' Avril p. 476. & Mois de May p. 595.

Quantumvis enim ex facti relatione, sicuti eam exhibet ipse Hispaniarum Regis status Administer in litteris ad Legatos Principum ad Aulam Hispanicam hac de re datis, abstractionem illam facinorosorum famulorum dijudicarem, nihilominus tamen, si verum dicere licet, Jus G. hoc facto offensum fuisse dicendum. Nam hæc unica non fuit jus suum obtinendi, quæ relicta erat, via. Cur non compellatus fuit Dominus? Et ad fontium evasionem præcavendum interea custodes constitui secundum periculi naturam potuerunt. Simpliciter autem de Lusitani Legati facto ob diversitatem enarrationis ab utraque parte factæ judicare nequimus. Nunc vero ad Legatorum adium immunitates distinctius explicandas progredimur.

§. XLIX.

Quicumque ad Legati domum Jurisdictionem Principis sui evasuri confugiunt, cum illis jura inviolabilitatis atque sanctitatis communicare nequit Legatus. Illi enim, qui Principis Jurisdictionem evasuri ad ædes Legati confugiunt, sunt illius cives vel constantes vel temporarii. Nam omnes, qui præter Legatos eorumque homines intra fines territorii constituuntur, ad alterutros referri necesse est. Cum autem neutri ad Legationem pertineant (§. 5.); immunitatum quoque illi annexarum participes fieri nullo modo, ne quidem volente Legato, possunt (§. 16.).

An adhuc tibi dubia supersunt? Illa alio modo excutiendi periculum faciam. Concedam tibi Legatum benignum privilegia sua cum istis transfugis posse communicare. Agedum, quid inde? Poterit igitur Legatus inviolabilitatem subditis Principis sui Jurisdictioni sese subducentibus tribuere. Ergo etiam jus superiori in personam & actiones subditorum competens auferre (§. 19.). Consequenter ab arbitrio Legati dependens erit nexus superiorem & subditos intercedens. Et, quo absurdorum seriem concludimus, receptatio illa impro-

H

ba vim

ba vim subditi personæ ejusmodi sanctitatem imprimendi habebit, ut si quid in eum suscipiat eorum Princeps, crimen gravissimum admittit, & mittentis quidem majestatem lædere sit censendus (§. 22.). Apage! ridiculas nugas.

§. L.

Quin immo domo sua illos arcere tenetur Legatus, ingressos vero reposcenti Principi statim reddere, & quidem re cum Principali haud communicata, si id urgeat alter. Quoniam enim illi superioris territorii, ubi degit Legatus, sunt subditi, hic eos Principis Jurisdictioni sese subducentes suarum ædium aditu non prohibens, vel ingressos reposcenti reddere nolens, vel saltem non inconsulto Principe suo, cum id tamen Legationem minime atineat, quid aliud, sodes, id esset, quam Principi subditos eripere? Cum tamen facultatem Reipublicæ, ad quam Legatus missus est, adeo damnosam ipsi neque ex propria persona, neque vi muneris (§. 28.) competere queat; circa obligationem illa abstinendi, quæ est, Q. E. D., nullum amplius dubium remanere potest.

§. LI.

Secus agente, adeoque delinquente Legato, non illico tamen vim ædibus adhibere, transfugas extrahere, Legatumque punire licebit. Quin si prius ad vim & arma Princeps loci procurrat, Legati ædes obsideat earumque fores confringere enitatur, manum militum, qui receptatos subditos abducant, in illas immittat, aliave his violentis factis similia prius suscipiat, quam a Jure G. N. præscripta temperamenta observaverit; Legati sanctitatem graviter violabit (§. 45. 32.).

Scolion. V. A. Dn. van BYNCKERSH. violentam facinorosorum ex ædibus Legati extractionem simpliciter, si modo eos

do eos reddere recuset Legatus, permittit (r). Inde nihil reprehendendum invenit in Hispanorum facto, qui Franciæ Regis Legati domum vi intraverunt, cum ille quorundam ex comitibus, qui Hispanos inter rixandum occiderant, extractioni susceptæ restitisset. Sed cum sententiam illam A. C. nullis rationibus fulciverit, ex auctoritate nuda firmiter stabilitam nostram labefactari posse non arbitror. Nam hæc statuere non potuit, quia hoc in casu Legatus in facinore apertissimo versatur; cum ipse Legatum propter manifestissima delicta privilegia sua semper amittere non censeat. An salutis publicæ ratio eum permovir? Sed illa me non minus vehementer mover, non eo usque tamen, ut extra cogentis necessitatis casum vim aliquam, si sacrosancta manere debet Legati persona, adversus illum licitam declarem. Nulla autem ejus necessitatis vestigia in allegato ex MORNACIO ad l. 2. §. 3. ff. *de judiciis* casu, quem inferius ex MEZERAY citavi, reperio. Illam vero adgnosceimus in altero casu, quem ex WICQUEFORTIO (s) adfert laudatus A. Instigante nimirum Franciæ Legato, Wilhelmo PELISSARIO Montispeffulani Episcopo, Veneram Rempub. probebant, eique nihil nisi funestissima machinabantur intimi ejus Senatores. Conjurazione vero Senatui patefacta, quod unius conjuratorum uxoris impudiciæ debitum; in Francici Legati domum quidam ex proditoribus sese receperunt. Tum eos per Magistratum, ad Legatum missum, repetiit Senatus. Sed Magistratus ille, *Advogador* dictus, repulsus est inauditus, & qui eum comitati erant Justitiæ Ministri male habiti fuerunt. Hæc leniora frustra expertus Senatus, ne quid detrimenti Respublica caperet, ad duriora progrediendum censuit, cum maximi interesset proditores confestim in potestate sua habere. Ab illis enim arcana conspirationis erant extorquenda, ut malo, quod tam proxime instabat latiusque serpere potuisset, tempore obviam iretur. Cui accedebat, pravorum consiliorum Episcopum non solum participem esse, sed architectum & moderatorem. Hæc omnia perpendens sapientissimus Senatus vim tandem decrevit. Milite circumseptæ Legati ædes. Törmenta bel-

H 2

ra bel-

(r) *De Foro Legatorum* C. XXI. p. 548. 549.

(s) c. l. S. XXVIII. p. 597.

ra bellica admota, atque ruina adium portis ferio intentata. Monitum adhuc ultimo, minas executionem fore excepturam, ni acturum traderentur proditores. His perterritus Episcopus dictorum effectui per redditionem occurrit. Hac & pari necessitate adstante vim non proscribimus. Quin eam tunc etiam adversus ipsam Legati personam supra permisimus. Sed Jure G. præceptam gradationem observari volumus. Cum vero quæstio ista inter gravissimas ad hoc argumentum pertinentes, propter frequentissimas, quibus & olim & hodie quoque ansam præbuit, inter Gentes controversias, sit referenda, unum adhuc, sed recentioris memoriæ, exemplum adducam. Clarissimæ sunt arbitror omnibus altercationes, quæ inter Hispanos & Anglos occasione violentæ Ducis *RIPPERDÆ* ex adibus *STANHOPII*, ad illos Legati, abductionis ortæ. *M. ROUSSEAU* in præclara sua *J. G. & P.* collectione rem totam in serie sua ex documentis ipsis exhibet (1). De facti ipsius circumstantiis dubiis non ero maxime sollicitus; non etiam examinabo an *STANHOPIUS* Ducem recipere debuerit vel non, quorum tamen prius verius videtur. Non etiam iudicium proprium proferam, sed iudicium Ducis *NOVOCASTELLANI*, quod mihi Juri G. summo opere conforme videatur, ex literis excerpam, quas, nomine Angliæ Regis, ad Hispanum Londini agentem Legatum, violentiæ illius occasione, scripsit. Hæc sunt ejus verba: „Ain-
 „ si personne ne peut nier, qu'après tout ce qui s'étoit passé
 „ de part & d'autre, la force dont on s'étoit servi pour enle-
 „ ver ce Duc de la maison de son Excell. sans en avoir auparavant
 „ vant obtenu ou du moins demandé le consentement de sa Majesté
 „ Britannique, doit être regardé comme une infraction du
 „ Droit des Gens.“ *ibid.* p. m. 89. Paullo inferius vero: „Sa
 „ Majesté se persuade, que votre Excellence même, sans de-
 „ cider si *Mr. Stanhope* avoit droit, ou non, de donner sa pro-
 „ tection à *Mr. de Ripperda*, avouera, qu'après tout ce qui s'
 „ étoit passé entre sa Majesté Catholique ses Ministres & *Mr.*
 „ *Stanhope*, il étoit nécessaire du moins suivant toutes les re-
 „ gles, avant que d'envoyer des Soldats à sa maison, que la sus-
 „ dite Résolution du Conseil de *Castille* lui eut été notifiée dans
 „ les formes, & que sa Majesté Catholique en conséquence de
 „ cette,

(1) *Recueil Historique d' Actes &c.* T. III. p. 69, & seq.

cette Résolution s'éroit déterminée a faire enlever de force le Duc de sa maison, en cas qu'il ne voulut point le livrer, & qu'on auroit dû attendre, jusqu'à ce qu'on eut vu l'effet que cette notification auroit produit, puisqu'il n'ya qu'une extreme nécessité, qui dans un tel cas auroit pu justifier la violation des Immunités de la maison d'un Ambassadeur." *ibid.* p. 91. Quam mirifice Viri Perillustri, Britanniae Regis nomine loquentis, verba illustrent & confirment principia nostra, his intendentis animinum effugere nequit.

§. LII.

Cum autem Jus Asyli hodie vocetur illud, vi cuius nemo ex ædibus Legati, in quas confugit, propter illarum sanctitatem vi abstrahi potest; Hinc, & ex proxime demonstratis simul, unicuique perspicuum fore arbitror, quæ sit vera Juris G. N. sententia in quaestione, an & quousque Jus Asyli Legatorum ædibus sit adscribendum?

Scolion. Hic iterum a GROTTIO discedere cogimur, & ex iisdem rationibus, quibus dissensum nostrum in quaestione de Jurisdictione Legati in homines corroboravimus, cum Vir maximus unam eandemque de utraque quaestione sententiam dixerit (*u*). Cæterum Jus Asyli, quo usi sunt veteres, Hebræi præsertim, valde ab isto diversum est (*v*).

§. LIII.

Si ea sit Juris Asyli indoles, ut facinorosis hominibus receptaculum atque securitatem adversus pœnas meritas subministret; Jure G. N. Legati ædibus nullum Asyli Jus competere potest, illud acquirere consuetudo nulla valet, jure notatur factum Principis in Regione sua id concedentis, & improba est postulatio ejus, qui Legati sui ædibus illud vindicare intendit. Si enim in eo jus Asyli

H 3

con-

(*u*) l. c. (*v*) *Id.* L. II. C. XXI. §. V. SELDENUS J. N. & G. secund. Discipl. Ab. IV. 2.

consistat, ut facinorosis impunitatem præster, illud Juri N. repugnare palam est. Cum autem sine contradictione dici nequeat J. N. quid Juri G. N. adversum statuere (§. 1.); Jus Asyli eo sensu acceptum Legati ædibus J. G. N. competere nequit. Q. E. P.

Quoniam autem Rationi consentanei actus consuetudini introducendæ requiruntur, illi vero tales esse nequeunt, qui J. G. N. adversum habent; Juris G. Consuetudinarii quoque esse nequit Jus illud Asyli (vi num. 1.). Q. E. S.

Cum denique Princeps alteri facultatem J. N. & G. repugnantem in Regione sua concedens, & hic eam postulans, sacra illa hominum Gentiumque jura adversa fronte oppugnent, jure sane notatur utriusque Principis factum, illius, qui hoc fœdum Jus Asyli ædibus Legatorum competere in Regione sua tolerat, hujus, qui idem Legato suo vindicare conatur. Q. E. T. & Q.

Scholion. Juris nomen hujusmodi juri non potest, nisi maxime improprie loquendo, tribui. Est potius genuini Asyli juris abusus. Illud etiam aperte non postulant Principes, sed vero jure ita plerumque utuntur, ut quoad effectum parum discriminis sit. Si enim Legati sui facinorosorum evasione faveant; tunc pro ceptis adversus J. G. habent impedimenta omnia, quæ subductioni illi injustæ opponit Regionis Princeps. Ita ut raro intra fines Asyli juris sese contineant Legati, eosque protegentes eorum Domini. Injuriis, quæ exinde nasci possunt, dijudicandis inservire poterit propositio nostra. Sane quoties facinorosorum, quos privilegiorum suorum participes fieri non puduit Legatum, evasione periculum suberit; illam jure suo omni conatu impedire potest Princeps loci. Illi autem conjecturæ toties locus est, quoties Legatus facinorosos, quos tales esse novit, & recepat, & eos poscenti Principi reddere derectat. Custodibus tunc domum ejus constringere licebit, & vim adhuc propiorem adhibere,
si hoc

fi hoc non sufficiat. Securitatis ratio cum id exigat, ordinem J. G. N. præscriptum circa Legati ædium sanctitatem cautiones provisionesque illæ minime turbant (§. 51.). Licentia vero eo interdum processit, ut non ædibus tantum Asyli privilegia vindicarent Legati, sed illa etiam in Regiones integras late quoquoeversum extra ædes patentes extenderint. Quæ Regionum immunitates nihil aliud sunt, nisi ædibus Legatorum competens immunitas ad circumjacentes regiones & omnes quas complectuntur ædes extensa, Gallicè, *Droit des Franchises*, *Franchise des Quartiers*. Jus illud Hispaniarum Rex Legatis consentientibus ad ædium limina restrinxit. INNOCENTIO XI., qui licentiam ex illis Legatorum immodicis immunitatibus profluentem Romæ reprimere voluit, res non ita ex voto successit. Moris est Romæ, ut Legatorum gentiles diebus pompæ comitatum eorum augeant; commoditatis igitur causa illi habitationem suam haud remote a Legatorum ædibus collocant. Cum vero in tutelam suam Legati illos receperint; facile intelligitur, quæ fieri poterit, ut Legatorum ædibus inhærens immunitas sese sensim quoquoeversum ita dilataverit, ut tandem regiones integras vicosque totos amplexa fuerit. Quin & eo licentiæ progressum, ut præter gentiles Legati alii quicumque, Romani ipsi impunitate proposita allecti in illa fortunata loca maximo numero commigraverint. Cum vero Legati semper sint multi, qui Romæ agunt; difficile est descripi, quot & quanta exinde incommoda profluxerint. INNOCENTIUS XI. potestatem suam hac ratione ita coarctari ægerrime videns, jura sua vindicare, & grassantibus malis simul mederi cupiebat. Legatis desiderium suum proposuit. Cæsareus & Hispanicus jure suo cesserunt, si cederet etiam Galus. Hic vero postulationem superbe rejecit. Inde continuo turbæ illæ oriuntur & contentiones, quarum progressum exitumque si scire cupias, omnes hujus temporis Historici ea tibi prolixè enarrata suppeditabunt. Facile autem ex dictis patet, illas regionem immunitates nullam in J. G. N. rationem habere. Sed usurpationibus potius, si verum dicendum, quas suggestit improbitas, potentia vero protexit, originem suam debet extensio illa immunitatis Legatorum ædibus competens. Specialiora dabit Celeb. CHRIST. THOMASII in Diss. *De Jure Asyl-*

re Asyli Legatorum adibus competente. Quam tamen legi nolem sine grano salis.

§. LIV.

Jure talionis interfici vel male tractari nequit Legatus ab eo veniens, qui tale quid patravit (x). Jus talionis malum malo posse referri ante constituit, & ejus, quod mihi in alterum me lædentem licet, mensuram decernit id præcisè & physico sensu, quod ipse in me fuit executus. Enimvero utrumque genuinis J. N. principiis adversatur (y). Nullo modo igitur a jure talionis derivari potest jus Legatum alterius, qui nostrum male habuit vel interfecit, pari modo tractandi.

§. LV.

Jam quares forsitan, an vis, quam ex capite talionis in Legatum exercere prohibet J. G. N., legitima non evadat, si Repressaliarum nomine usurpetur? Quæstionem hanc nullo negotio solves, si modo animum illis, quæ supra de privilegiis ad Legatorum personam propriam extensis differuimus, intendere velis (§. 37.). Securitatem Legatorum ibi ejusmodi argumentis assertam videbis, ut cum illa *repressaliæ adversus Legatos exercitæ* consistere minime queant; quæ igitur *Juri G. N. aperte adversantur.*

Scholion. Sed Legatus, regeris, in hæc omnia consentit, statim atque in alterius ditionem ingressus fuit. Non igitur queri amplius potest, si postea ut læsiones a Domino suo illi, ad quem missus est, illatæ resarciantur, durius quid repressaliarum nomine in illum fiat, vel quidem occidatur, si injuria ea sit, ob quam ejusmodi retorsio alioqui justa foret. Sed hæc infirmissime stare ipse videbis, quamprimum expeditissimum J. N. principium, neminem nempe in alterum jus sui

(x) GROTIUS J. B. & P. L. II. C. XVIII. §. VII.

(y) Ill. WOLFF, *Jur. N. P. I.* §. 809. 1059.

fui destructivum conferre posse (z), illis oppones. Illius enim adpectu illico corruent. Quid autem de hominibus & vasis Legati juris sit, ex dictis te manu tenere existimo. Si tamen mihi credas, quoad homines & res ad Legatum spectantes distinguas, utrum propter Legationem ea in alterius regione secum habeat Legatus, an vero ibi nihilominus fuissent licet Legationem non suscepisset? Priori enim in casu Reppressalias in homines & res Legati injustas declaro, secus vero in posteriori (§. 37.). Ceterum illud Consulatum Romanorum (a), illo te metu, *Hanno, fides Civitatis nostra liberat*, priscam adhuc animæ Romanorum magnitudinem spirat, simulque eorum religionis in J. G. observando exemplum illustre exhibet. Verebatur Carthagenensis Legatus, ne perfidiæ civium erga Romanos Legatos pœnæ in caput suum reciderent. Sed generoso dicto animum perturbatum reficiunt Consules. Hic mores barbaros dediscere discant ætatis, quæ moratorem se dicit, Principes, & eorum, quæ haud raro suggestit animus irarum vindictæque plenus, turpitudinem in his R. C. præclaris verbis tanquam in speculo cernant. Sapientissima Venetorum Respublica eandem animi moderationem & æquitatem demonstravit erga Legatum, quem ad eam Insulæ Cypræ repetendæ causa miserat SELIMUS Turcarum Imperator. Ille enim sibi metuens, saltem a populi vindicta, quod Constantinopoli captivus detineretur Respublicæ Legatus, ad hanc præclaram Senatus orationem animos recepit; *ne timeas, Respublica nostra reprimere potest subditorum in personam Legati nefarios ausus; sacra illa temerari nunquam passa est, tuto per viam, qua venisti, in patriam redibis* (b). Rationes adductæ & duo illa sapientissimarum Rerumpub. exempla reppressaliarum in Legatum exercitarum injustitiam satis superque ob oculos ponunt. Frustraneam igitur impendisse operam mihi videtur HERMAN. KIRCHNERUS exceptionem a casu, quo per reppressalias injuria Legato nostro facta vindicatur, faciendam contendens (c). Esti quidem millia Principum, qui eas reppressalias exercuere, exem-

I
pla

(z) Id. §. 349. 744. (a) VALER. MAXIM. L. VI. C. 6.
n. 2. (b) M. de WICQUEFORT. l. c. S. XXIX. p.
619. (c) Diff. de Legato L. II. C. I.

pla adducerentur; nedum illa sententiæ, quam refelli, firmandæ inservirent, quin & tot, meo judicio, in lucem protraherentur illorum Principum facinora.

§. LVI.

Iisdem Juris N. & G. principiis (§. 37.) subnixi Legato, exorto inter eum, apud quem degit, & mittentem bello, jus remanendi, donec illi dimissio denunciatur, tribuimus, simul atque jus exigendi, ut haud minimum imminuta securitate incolumis remittatur, & id equidem nullo habito discrimine, an tempore vel ad negotia pacis fuerit missus, an vero tempore belli, vel causam ad bellum spectantem habeat Legatio (*d*). *Nomen itaque Legati ejusmodi esse debet, quod non modo inter sociorum jura, sed etiam inter hostium tela incolumem versetur, quemadmodum jam præclare observavit Romanorum eloquentissimus simul ac optimus Philosophus, CICERO (e).*

§. LVII.

Ex Jure Publico Universali discimus pactum, quo vinculum subjectionis continetur, inferre obligationem, subditos ad strenuam salutis publicæ pro virili promovendæ operam navandum, obstringentem. Quam obligationem primariam necessario consequitur altera, vi cujus civis quilibet tenetur ante alterius Reipublicæ commoda illius, cui adstrictus est, bonum ponere (*f*). Jam vero adversissima plerumque sunt Reipublicæ, ad quam Legatus mittitur, & mittentis consilia. Quocirca facile quis perspiciet, Legati munus, cujus finis pri-

(*d*) V. A. CORN. VAN BYNCKERSH. l. c. C. XXII. p. 534.

Cujus tamen sententiæ integræ sicut & omnibus ibidem dictis adferri nequeo. (*e*) *Verrinar.* VI. Cap. 13.

(*f*) Ill. WOLF. *Politic.* P. II. C. I. §. 215. 219.

primus est negotiorum commissorum ad felicem exitum perductio, & civis conditionem non bene in eodem subiecto simul subsistere posse. Quin quanquam ex accidenti pugnantes non essent utriusque Reipub. rationes, hæc duæ personæ sese tamen nihilominus excluderent. Studii enim propensioris in bonum Reipub. suæ, quod civis, & animi Principalis rebus faventioris, quem Legatus habere tenetur, unus idemque homo simul capax non est. Si vero hæc remittas, bonum civem fidumque Legatum simul hac ratione destruis; personam moralem comminisceris, quæ, propter naturam contradictione implicitam, est incomprehensibilis. Verum enimvero pugnancia velle non censetur Respublica vel ejus Rector, qui Legatum extraneum admittit, quique præterea facile subiectitium, minime vero Legationis nexum solvere valet. Hinc tu quicumque æquus & intelligens harum rerum arbiter agnosce mecum insuperabilem hujusce consequentiæ validitatem: *Principem nempe, subditum suum ut Respublica alterius Legatum, admittentem eo ipso in subjectionis, quo ille ipsi obstringitur, vinculi solutionem, una & in ejus in alterius imperium transitionem, tacite consensisse esse censendum.*

§. LVIII.

Forum, cui præest Imperans, esse Forum competentens subditi, quemque autem coram Foro competente esse conveniendum, accusandum, excutiendum, judicandum, exsequendum, puniendum, ad res expeditissima veritatis referimus. Hinc vero sponte sua promanare vides: *omnium eorum reliquorumve utriusque Jurisdictionis actuum respectu Forum Principalis esse Forum competentens Legati ad Principem suum missi (§. 57, 25.).*

Scolion. Celebratissima quaestio semper fuit, & quæ in contraria studia clarissimos in hoc argumento scriptores scidit, an nempe Legati ad Principes suos missi Jurisdictioni loci subjaceant, vel jus domum revocandi ut ceteri habeant? Hinc & inde illustria nomina stare videbis. Hanc vero controversiam illustrare præsertim misera Wicquefortii fata. Ille enim Gallus, sed navivtatis sorte Hollandiæ subditus factus, ut Residens Ducis LUNEBURGENSIS Hagæ agebat. Cum vero propter quædam cum exteris literarum commercia in suspicionem prodicionis venisset, jussu Curia Hollandicæ apprehensus fuit, & post severam inquisitionem, ordine judicario in eum factam, sententia ejusdem Curia, Legati jura frustra reclamans, 20. Dec. 1675. ad perpetuos carceres, publicatis bonis, damnatus est (g). Hæc fuit ipsi occasio de Legationibus scribendi. Facile autem est ad conjectandum, eum non omisisse quaestionem, an Legatus ad Principem missus declinare tamen judicium loci possit, jusque domum Principalis revocandi habeat? Illam integro Capite tractat (h). Ibi autem affirmantem amplectitur, & ingenti conatu animique contentione omnia ad eam stabiliendam tentat & adhibet. Plurimas earum, quas adducit, rationes rariuncularum potius nomine, quo eas insignit V. A. CORN. VAN BYNCKERSH. (i), dignas esse ingenue fateor. Magis etiam propriis, quam ejus argumentis motus, huic sententiæ me adjunxi. Cæterum cum causa Gentes omnes spectans etiam nullum præter universale Gentium Tribunal agnoscat, nulla præjudicia hic facere possunt duo Ordinum Generalium Edicta, a BYNCKERSHOECKIO (k), qui hic dissentit, adducta. Id voluisse V. C. non etiam facile crederem. Quod vero Rex Franciæ teste M. de CALLIBRES (l), & ad ejus exemplum Ordines Fœderati Belgii, A. laudato referente (m), subditis suis inmerdixerint apud ipsos Legatione fungi, id videtur mihi argumentum haud contemnendum sententiæ, quam hic defendo, confirmandæ suggerere. Etenim

(g) *Reflexions sur le Procès fait au Sieur de Wicquefort.*

(h) c. l. Sect. XI.

(i) c. l. C. XI. p. 485.

(k) c. l.

p. 487. 489.

(l) l. c. Ch. VI. p. 72.

(m) l. c. p.

f. 409.

Etenim quid erat cur interdictiones illæ fierent, si subjectio- nis nexus cum Legationis officis amica societate in eodem sub- jecto subsistere posset? Nonne potius, quod a Legato subdi- tum extinguere animadversum, jacturæ civium per illas interdi- ctiones obviam itum voluere? Audio etiam Moscorum ad Dan- tiscanam Rempub. hodieque Legatum cum civis & magistratus ibi antea fuisset, sumpta Legatione illico relationes illas exuisse.

§. LIX.

Hinc si Legatus subditos ejus, apud quem agit, sibi adsciscat famulos vel officiales, illo sciente tamen non refragante, Jurisdictione sua illos eximi voluisse censetur eorum Princeps, ita ut jam idem nanciscantur Forum, cui coeteri Legati homines subjacent, itaque Forum ipsius Legati (§. 43. 57.).

Scholion. WICQUEFORTIUS idem censuit; quod non mireris, si acutissimam casus hujus a præcedente dependentiam consideres. Enimvero BYNCKERSHOECKIUM huic sententia adstipulantem esse, qui dissentit in altera, id est sane quod mirandum mihi videtur. Argumentum enim, quod ex familia indole ducit, Quirites quidem movere posset, sed vehementer dubito, an illud pariter sese Gentibus probaturum sit. Equidem homines illos, qui se sponte, & domino non dissentiente, Legati ministerio addicunt, tanquam cives patrium solum ver- tentes spectare debemus, & qui in alia Republ. lares domici- liumque figunt. De illorum autem Foro competente nullum est dubium. Nexus subjectivi extinctio in illis ob oculos cla- rissime objicitur. Sed eadem evidentia casui nostro radiabit, si modo acrius paulo ad superiora animum intendere velimus. Intelligentiam nostram hic maxime adjuvabunt exempla, in qui- bus independentiam Legationis in universum a potestate loci Principis clare intueri poterimus. Mirum in modum id præ- stare mihi videtur factum LOCKHARTI Anglici ad LUDOVICUM XIV. Legati. Ille inter famulos, Gallos habebat satis multos. Unus ex istis gravissime ægrotans mundo absque Eucharistia sacra viatico valedicendum non putavit. Vocat igitur sacer- dotem. Hic quasi Legati Religioni insultare veller, omnem

papalem apparatus adhibendum voluit, sicque magna pompa strepitumque religioso illo ad Legati domum accessit. LOCKHARTUS, Vir animosus, hominis insolentiam indignatur, jubetque ædium januas illi occludi. Homines vero qui Dei illius portatilis custodiam agebant, irascuntur, & furore pio percipi ingressum violentum parant. Tunc Legatus officium & famulos armat, & primam vim forti explosione excipi jubet. Sed metus invadit supersticiosam turbam, & sacer eorum Dux maluit, famulum Gallum, quam se, æternum iter absque devotico facere. Interea querimonias ad Regem gravissimas detulit Legatus, ædium immunitates, Principis majestatem religionemque publice contemptam fuisse dixit. Pietas Monarchæ ægerime tulit factum illud LOCKHARTI, ferre tamen debuit. Legato solum significavit LUDOVICUS, se jam interdicturum, ne quisquam subditorum posthæc in ejus ministerio esset. Ille vero domum reversus Gallos omnes, qui tam in officio, quam in famulatio suo erant, dimisit (n). Ex hoc facto simul & Regis dictis jam dilucidius cerni posse arbitror, dependentiam nexumque omnem cum Repub. sua amittere subditos, qui, ea haud dissentiente, Legati homines fiunt.

§. LX.

His autem omnibus jam præmissis, si dicam nunc, Legatum in ædibus cum hominibus rebusque suis omnibus Rempublicam quandam in minori representare, Territorii, intra cujus fines physice constituitur, Domini respectu liberam, hoc sane nemini, qui antecedentia lectione attenta dignatus est, obscurum paradoxumve fore confido. Si igitur plures diversarum Gentium Legati ad eundem Principem missi fuere, unaque apud eum degant; singuli tunc inter se, & omnes ejus, apud quem agunt, respectu spectandi erunt, fictione Juri G. maxime conformi, tanquam tot peculiare ac independentes Republicæ, quæ saltem in uno eodemque

(n) BURNET *Memoires pour servir a l' Histoire de la Grande Bretagne.* T. II. L. II. p. 117.

que Territorio existunt. Enimvero Legibus J. G. duntaxat Republicæ liberæ reguntur (§. 1.). Hinc videtur ex J. G. purissimis fontibus prono consecutionis alveo istam manare legem: *Si, nimirum, lites inter diversorum Principum Legatos exoriantur, illas ad solius J. Gentium ductum esse executiendas & componendas, nequaquam vero constituto Judicio vel alio quovis modo hisce sese jure immixturum Principem, ad quem altercantur Legati missi fuere.*

Scholion. At enim Ordinum Generalium Decreto An. 1660. 25. Jun. ad Moscici Legati postularum Justitiæ officiales militibus stipati BUREI Residentis Polonici aedes ingressi sunt; & Moscici Legati hominem, qui, ut ille dicebat, in eas sese receperat, exquiverunt (o). BYNCKERSH. Vir summo ingenio & doctrina nihil in illa vi reprehendendum invenit, Decretum approbat, cui adhuc aliud simile, quod alia occasione ediderunt iidem Ordines Generales, addit (p). Sed quamvis exempla & autoritatem non prorsus rejiciamus, hinc tamen juris probationem confici posse, nequaquam puto. Quin etiam illis, si cum veritatibus, quæ me convicerunt conciliari nequeunt, ne minimum quidem tribuo. ESTRADII & BATTLEVILLII acerrima Londini certatio, cui, cum Legione militum, sed spectandi tantum causa, adstitit Dux EBORACENSIS, exemplum in contrarium nobis suppeditat. Verum hæc mitto, hoc armorum genere agre pugnans. Ceterum juxta firmatum principium nullo negotio aliæ hic occurrentes quæstiones decidentur. Quis v. c. Judicis vices J. G. sustineat, si inter Principis loci & Legati homines excitentur rixæ? Quid si inter diversorum Legatorum homines? Verum hæc sæpius expactis, quam Jure G. N. inter Legatos fuerunt expedita. Existimarunt enim, ad lites præcavendas & multa inde consequentia mala, quæ in primis congressuum negotiis remoram injiciunt, avertenda non sufficere J. G. N. Quapropter etiam de Legatorum hominibus semper cautum fuit in placitis, quæ initio Con-

(o) WICQUEFORT. l. c. Sæc. XXVIII. p. 602.

(p) c. l. C. XXI. p. 549.

tio Congressuum, de rebus litium feracibus, omnium Legatorum consensu confici solent (q).

§. LXI.

Si Legatus Jurisdictioni ejus, ad quem mittitur, personam actionesve suas subicere vellet; ipse Principalis sui majestatem graviter offenderet, & absque ejus injuria Princeps, cui renunciatio fit, illam neque accipere, nedum exercere poterit. Etenim J. G. N. Characterem representativum habet Legatus (§. 15.) vi cujus expressam majestatis Principalis imaginem gerit (§. 14. 13.). Si igitur personam actionesque suas Jurisdictioni ejus, ad quem mittitur, subicere vellet, quisque facile intelligit illum ejusmodi facinus moliri, quo Principalis sui majestas, independentia in primis glorians, haud leviter obscuraretur, atque despiceretur. Quem ausum gravem mitentis majestatis offensionem involvere, luce meridiana clarius elucescit. Q. E. U.

Quoniam porro Legatus nullo facto suo, ob jus mitentis, sub Jurisdictionem ejus, ad quem mittitur, venire potest

(q) Quomodo hæc Monasterii & Neomagi definita fuerint, exponit WICQUEFORTIUS l. c. De Conventibus Ultrajectinis vid. M. de LAMBERTY *Memoires* &c. T. VII. p. 8. seq. Et tandem de Congressu Cameracensi M. ROUSSET *Recueil Historique d'Actes* &c. T. III. p. 418. seq. In collectione Lambertiana l. c. p. 195. seq. ex documentis exhibetur Historia contentions, cui duorum Franciæ & Fœderati Belgii cum plena potestate ad Ultrajectinos Conventus Legatorum famuli ansam dederant, Quæ cum initio res exilissimi momenti esset, posthac adeo gravis evasit, ut Comes RECHTERENUS, Vir Generosissimus, qui de patria per longos annos præclare meritus fuerat, Characterem suum deposuerit, ne inde forsumperentur omnino Conventus. Galli enim prætextu illo ad negotia remoranda utebantur; cum vera causa potestæ apparuerit.

potest (§. 26.); nullum etiam Jurisdictionis loci Domino jus in personam & actiones Legati per subjectionem illam voluntariam ejus acquiri potuit. Manebit igitur, ea renunciatione non obstante, integrum mittentis jus. Illud itaque læderet aperte loci Princeps, qui spuria illa cessione nixus Jurisdictionis actus quoscunque in Legati personam actionesve exerceret, adeoque ea re injuriam isti inferret.

Q. E. D.

Scholion. Raro equidem accidit, Legatum quid hujusmodi adversus Reipub., quæ eum misit, majestatem committere. Puto etiam casus raritatem effecisse, ut pauci inter eos, qui de Legationum jure scripserunt, quæstionem expenderint, an Legatus Jurisdictionem Territorii, ubi degit, Domini in se prorogare possit? Speciem tamen inauditam non esse testatur gravissimus A. Corn. van BYNCKERSH., referens (r), renunciationem non simplici vice a Legatis esse factam, eo fine nempe & effectu, ut in eos jus diceret supremus Hollandiæ Senatus. V. ipse A. in eam, quam amplexi sumus, sententiam, paululum tamen anceps, inclinare videtur. Quid & quomodo præcise ille in hac causa senserit, malo ex ejus, quam meis verbis judicari. Hæc autem sunt ejus verba, quæ exemplis relatis subjungit: „Ego vero, quidquid earum rerum sit, non ausim dicere, Legatum inconsulto Principe juri suo renunciare posse. Ad quid enim Legatorum privilegia, quam ut ipsi Principibus suis magis utiles sint, & eorum Legatio nulla re impediatur? Magis igitur hæc privilegia pertinent ad causam Principis, quam ipsius Legati; sibi renunciatione sua Legatus nocere potest, Principi non potest. Atque ita, consulta ratione, forte dicendum est, Legatum in causa delicti nunquam privilegio fori renunciare posse, in causa civili non aliter, quam ut adversus eum jus dicatur, non ut sententia executioni mandetur, si quid per eam impediretur Legatio, ut in causa criminali tantum non semper impediri solet. *Sed ad manum non sunt ea Gentium exempla, ut ex Jure G. ea de re possim constituere.* Rationi, quam dixi, argumentum præber. l. 24. §. ult. ff. de *Judic.* Ex posteriore hujusce sententiæ parte videre licet, quid obstiterit, ne Vir perspicacissimus judicio hic consideret, nihil sane aliud, nisi illa,

K

(r) d. Tr. C. XXIII. p. 559. 560.

illa, quam de J. G. indole animo præconceperat, opinio. Illi enim, *Jus G. nihil est, nisi præsumptio secundum consuetudinem* (s). Quoniam vero exemplorum ea non superebat copia, ut consuetudo Gentium hinc confici, earumque consensus præsumptio inde fieri posset; ideo visum est A. C. Jus G. hac parte nihil certi definire. Cæterum judicio adducto de Jurisdictione in Legatum prorogata, omnino ad sensum præbeo, si modo a quibusdam discedas, quæ mihi paullo magis Romana in eo videntur. Negans quæstionis propositæ sententiâ stat igitur firmissimo talo. Principium vero generale, quo tota consequentia nititur, egregie stabilitum reperies apud Virum, quem nunquam satis pro dignitate suspiciam, & ob multa ejus eximie de me merita diligam, Ill. ULRIC. CRAMERUM in solidissima Diss. de Jurisdictione prorogata. Ibi JCTUS summus inter alia de optima nota plurima §. 40. in specie ex principiis naturalibus ostendit, *Jurisdictionem prorogatam non subsistere, quatenus in præjudicium tertii tendit.* Præjudicio vero Reipub. mittentis vertere hanc Jurisdictionis loci in Legatum prorogationem, illa inconsulta factam, animum cujusque jam subire arbitror. Et quoniam Legationis homines & vasa eodem jure, quo Legatus, censenda sunt (§. 43.), tacitæ quoque lectoris attentæ cogitationi jam subijci autumo, quid de prorogatione Jurisdictionis loci in Legationis homines & vasa sit statuendum.

§. LXII.

Jam autem omnia, quæ hætenus de Legatorum immunitatibus oratione satis proluxa persecuti sumus, Legationi tam arctè adhaerescunt, ut salvo Jure G. N. ab illa divelli minime possint. Qui igitur Legatos admittit, licet expresse in id non consenserit, ut illis juribus uterentur Legati, quia tamen ille idem, quod J. G. N. sancit, velle censetur, ejus necessario etiam hic intercedere debuit consensus tacitus (t). Enimvero eadem in Jure tacitæ ac expresse vo-

(s) d. Tr. C. XIX. p. m. 540. (t) GROTIUS l. c. §. V. his verbis inchoat: *Ea vero, quam dixi, lex, de vi Legatis non inferenda, intelligenda eum obligare, ad quem missa est Legatio, atque ita demum si admisi, quasi scilicet ab eo tempore tacita pactio intercesserit.*

se voluntatis vis est (*u*), ita ut æque perfectum sit jus ex illa enascens, quam illud, quod in hac originem suam habet (*v*). *Juri itaque G. N. conformiter Legato a primo admissio- nis momento omnia in univ ersum perfecte cedunt jura, que natura complectitur Legatio.*

§. LXIII.

Quamobrem cum jura Legationi natura adhærentia violaret Princeps, qui Legatis semel admissis quemcun- que Jurisdictionis actum in eos eorumque homines, ædes & vasa exerceret, & quidem licet hoc ex consensu Legati, inconsulto tamen Principe, faceret (§. 23. 38. 44. 54. 58. 59. 61.); qui præterea adversus prædictas personas & res violenti quid admitteret, ad id necessitate præsentis non ad- actus (§. 32. 44. 45. 48. 51. 52. 54. 55. 56.) ideo quoque idem Princeps jus perfectum, non mittentis solum, sed Le- gati etiam (§. 37. 62.) violasse censendus. Jam vero inju- ria ex juris perfecti violatione nascens justa est belli susci- piendi causa (*x*). Hinc facile mecum quicumque consequen- tiæ legum vel tantillum intelligens colliget: *Principem, qui prædicta committit, seu, quod perinde est, qui quocumque modo Legatorum inviolabilitatem ac sanctimoniam lædit, jus- tam hac re belli suscipiendi causam suppeditare Populo mit- tenti ipsique Legato.*

Scholion. Rara, ais, sunt bellorum exempla, quibus Le- gationis violatio causam dederit, idque mirandum non putas, quum pietas ac prudentia verent unius hominis causa tot tantaque obire pericula, quæ comitantur bellum, & innoxium tot civium sanguinem effundere. Supervacaneum est igitur hoc theoremæ, quin magis pium forsitan fuisset, illo abstinere. Sed oblivisceris credo amice, me Dissertationem Juridicam scribere voluisse, mi- nime vero concionem sacram vel politicam orationem. Præ-
K 2

(*u*) III. WOLF. *Phil. pract. univ.* P. I. §. 662. (*v*) *Id.*
Jur. N. P. I. §. 908. (*x*) GROTIUS *J. B. & P. L. II.*
C. I. §. I. n. 4. WOLFF. *Jur. N. P. I.* §. 1109.

terea evolve quæso temporum Historias; exempla ibi satis multa inuenies bellorum, quæ Gentes Majestatem suam in persona Legatorum læsam vindicandi causa susceperunt. Causam autem illam minime pro levi habebis, si consideres, non tantum hic Reipub. mittentis interesse, ut nempe dignitas sua ipsi integra maneat, & securitas in nullum adducatur discrimen, verum etiam Gentium maximam in eo vertere utilitatem, ut ab omnibus formidinibus Legationum obitio liberetur. Hæc vero quomodo obtineri poterunt, nisi bello plestantur Legationum violatores. Nobili autem exemplo prævit Regum Sanctissimus DAVID, qui ob Legatos suos ab Ammonitis violatos bellum adversus illos gessit. Si veteris ætatis exempla desideres, satis tibi faciet GROTIUS (y). Quod ad recentioræ ætatem, recordare quæso, quam prope abfuerit, quin novissime Lusitanos inter & Hispanos hoc nomine grave exarduerit bellum. Turcarum tantum barbarici condonantur facinorosi in Legatorum immunitates ausus. Diceres, eos in quasi possessione esse ea sacra temerandi. LUDOVICUS XIV. tam altos spiritus gerens, multas tamen indignitates, quibus ibi vario tempore adfecti sunt ipsius Legati, cernere & perferre cogebatur. Tantum est de Legatorum exemptione a Foro Criminali ejus ad quem missi sunt. Existimo me omnes, præfiscine dixerim, casus attigisse, qui momentum aliquod habentes ad hoc argumentum pertinent. Si tamen quidam curam meam effugerint, illos ex traditis principiis facili negotio decidi posse confido.

(y) *Jur. B. & P. l. c. §. XI. n. 9. vid. etiam MEZERAY Histoire de France Tom. VI. p. 246.*

F I N I S.

EMENDANDA.

P. 6. l. 4. leg. Plenipotentiaries. p. 18. l. 1. leg. Cærimoniali p. 24. l. 4. §. l. autumarunt. ibid. l. 6. leg. incidere. p. 26. l. 1. l. sibi non temperat. p. 26. l. 7. l. Principis loci, ubi. p. 27. l. 12. l. Pobeissance.

ULB Halle
007 769 113

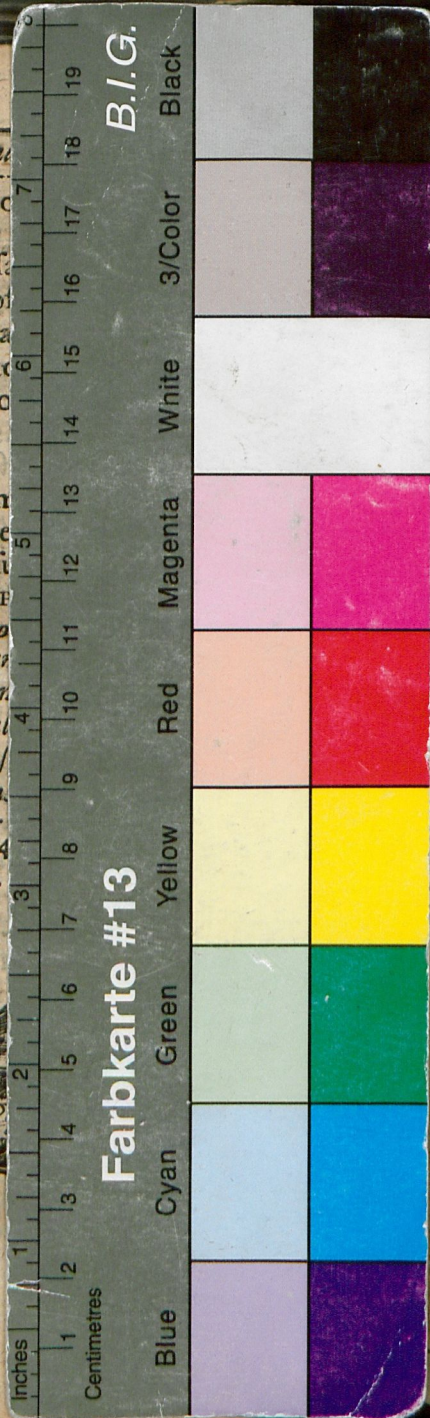
3

WIP

Gent. 4. num. 30. 2. 500
DISSERTATIO JURIS GENTIUM INAUGURALIS,
DE

EXEMPTIONE
LEGATORUM,

A
FORO CRIMINALI

EJUS
AD QUEM MISSI SUNT,

QUAM
DIVINA FAVENTE CLEMENTIA
SUB AUSPICIIS
RECTORIS MAGNIFICENTISSIMI SERENISSIMI
PRINCIPIS AC DOMINI,

DN. FRIDERICI,

HASSIÆ LANDGRAVII RELIQ.
AUTORITATE ET DECRETO
INCLYTI JURISCONSULTORUM ORDINIS

IN
ILLUSTRI ACADEMIA MARBURGENSI
PRO LICENTIA

SUMMOS IN UTROQUE JURE HONORES
ET PRIVILEGIA RITE OBTINENDI
MAGNIFICI SENATUS ACADEMICI
EXAMINI PUBLICO

AD DIEM I. DEC. A. c^o 1800 xl.
SUBMITTET

ABRAH. DANIEL CLAVEL DE BRENNES,
LAUSANNENSIS.

MARBURGI CATTORUM,
TYPIS PHIL. CASIM. MULLER, ACAD. TYPOGR.

KONFRIED
UNIVERS.
ZYHALLE